

คู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual)

การดำเนินการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ

คู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual)

การดำเนินการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิด

รหัสคู่มือ สมค./สสค.๑/๒๕๖๒

หน่วยงานที่จัดทำ

ฝ่ายสอบสวน ส่วนสอบสวนและคดี

สำนักกฎหมายและที่ดิน

ที่ปรึกษา

นายประสาร สิงห์เทพ

พิมพ์ครั้งที่ ๑

จำนวน ๕ เล่ม

เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

หมวดหมู่ กฎหมายและที่ดิน

คู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual)

เรื่อง การดำเนินการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ

ได้ผ่านการตรวจสอบ กลั่นกรองจากคณะทำงานตรวจสอบกลั่นกรองคู่มือการปฏิบัติงาน
ของสำนักกฎหมายและที่ดินเรียบร้อยแล้ว จึงถือเป็นคู่มือฉบับสมบูรณ์
สามารถใช้เป็นเอกสารเผยแพร่และใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน

ลงชื่อ.....
(นายชิวิน อินทรานุกูล)
ตำแหน่ง ประธานคณะทำงาน ฯ

ลงชื่อ.....
(นายพิสิฐ เปี่ยมจิตร)
ตำแหน่ง คณะทำงาน ฯ

ลงชื่อ.....
(นายสุเทพ ลากเหลือ)
ตำแหน่ง คณะทำงาน ฯ

ลงชื่อ.....
(นายสงวน สว่างโคกกรวด)
ตำแหน่ง คณะทำงาน ฯ

ลงชื่อ.....
(นายวีรวุฒิ เฉวียงวาศ)
ตำแหน่ง คณะทำงาน ฯ

ลงชื่อ.....
(นายจุฑามิตร ใจสมุทร)
ตำแหน่ง คณะทำงาน ฯ

ลงชื่อ.....
(นายอานนท์ ยิ้มแก้ว)
ตำแหน่ง คณะทำงานและเลขานุการ ฯ

ลงชื่อ.....
(นางสาวลภัสสรดา วรรัฐปณิชา)
ตำแหน่ง คณะทำงานและผู้ช่วยเลขานุการ ฯ

คู่มือการปฏิบัติงาน (Work Manual)

การดำเนินการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ

จัดทำโดย

- นายปอรรถน์ แทนดี
ตำแหน่ง ประธานคณะกรรมการ
สังกัด ฝ่ายสอบสวน ส่วนสอบสวนและคดี สำนักกฎหมายและที่ดิน
- นายศุภมิตร วงศ์ทวีทอง
ตำแหน่ง คณะทำงาน
สังกัด ฝ่ายสอบสวน ส่วนสอบสวนและคดี สำนักกฎหมายและที่ดิน
- นายสรประดิษฐ์ สุขสวัสดิ์
ตำแหน่ง คณะทำงาน
สังกัด ฝ่ายสอบสวน ส่วนสอบสวนและคดี สำนักกฎหมายและที่ดิน
- นางสาวสุปัญญา หลีตระกูล
ตำแหน่ง คณะทำงานและเลขานุการ
สังกัด ฝ่ายสอบสวน ส่วนสอบสวนและคดี สำนักกฎหมายและที่ดิน
- นางสาวอมรรัตน์ เพชรกรด
ตำแหน่ง ผู้ช่วยคณะกรรมการและเลขานุการ
สังกัด ฝ่ายสอบสวน ส่วนสอบสวนและคดี สำนักกฎหมายและที่ดิน

สามารถติดต่อสอบถามรายละเอียด/ข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่
ที่อยู่ ฝ่ายสอบสวน ส่วนสอบสวนและคดี สำนักกฎหมายและที่ดิน
โทร. ๐๒ ๒๔๑ ๒๓๕๗

คำนำ

โดยทั่วไปเรามักจะกล่าวบทนำถึงเหตุที่มีการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดที่มาจากมูลกรณีที่เป็นเหตุให้เกิดการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด โดยกล่าวนำเพื่อให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการทราบโดยย่อว่า ได้รับมอบหมายให้มาสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดในเรื่องใด มูลกรณีปรากฏขึ้นได้อย่างไร อันเป็นการกำหนดโครงสร้างของการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดในเรื่องนั้น ๆ การดำเนินการสอบหาข้อเท็จจริงนั้นเป็นการดำเนินการเพื่อรวบรวมข้อเท็จจริงโดยดำเนินการในรูปแบบของคณะกรรมการสอบสวนหาข้อเท็จจริงซึ่งแต่งตั้งโดยอธิบดี คณะกรรมการสอบสวนหาข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดจึงต้องมีการเรียบเรียงข้อเท็จจริงเป็นขั้นตอน พร้อมทั้งอ้างอิงพยานหลักฐานต่าง ๆ เช่น พยานบุคคลพยานเอกสารและพยานวัตถุ เป็นต้น และเสนอความเห็นพร้อมทั้งเหตุผลให้แก่ผู้บังคับบัญชาเพื่อเป็นแนวทางพิจารณาดำเนินการต่อไป ดังนั้น ปัญหาในเรื่องของการสอบสวนหาข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดพร้อมทั้งการสรุปผลการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด โดยรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ พร้อมทั้งเสนอความคิดเห็นและเหตุผล จึงควรมีรูปแบบวิธีการและเขียนรายงานการสอบสวนให้เป็นแนวทางเดียวกันคู่มือปฏิบัติงานการสอบหาข้อเท็จจริงฉบับนี้จึงมีความจำเป็นเพื่อการสอบหาข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดมีแนวทางเดียวกันและบังเกิดผลดีต่อผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

คณะทำงานจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ที่จะช่วยให้มีความเข้าใจในกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดและสามารถใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการได้อย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุผลสำเร็จได้ตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย

คณะทำงานจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๒

สำนักกฎหมายและที่ดิน

กรมชลประทาน

สารบัญ

	หน้า
วัตถุประสงค์	๒
ขอบเขต	๒
คำจำกัดความ	๒
หน้าที่ความรับผิดชอบ	๕
Work Flow	๙
ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	๑๖
ระบบติดตามประเมินผล	๒๔
เอกสารอ้างอิง	๒๗
แบบฟอร์มที่ใช้	๒๗
ภาคผนวก	๓๐
๑) ตัวอย่างแบบฟอร์มกระบวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด	๓๐
๒) กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ประกาศ แนวทางปฏิบัติ	๔๙
๓) รายชื่อผู้จัดทำ	๗๖

คู่มือการปฏิบัติงาน

การดำเนินการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

๑. วัตถุประสงค์

๑.๑ เพื่อให้กรมชลประทานมีคู่มือประกอบการปฏิบัติงานการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด มีความชัดเจนเป็นลายลักษณ์อักษร ที่แสดงถึงรายละเอียดขั้นตอนการปฏิบัติงานของกิจกรรม/กระบวนการต่าง ๆ ของหน่วยงาน และสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานที่มุ่งไปสู่การบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดผลงานที่ได้มาตรฐานเป็นไปตามเป้าหมาย ได้ผลิตผลหรือการบริการที่มีคุณภาพ และบรรลุข้อกำหนดที่สำคัญของกระบวนการ

๑.๒ เพื่อเป็นมาตรฐานแสดงวิธีการทำงานที่สามารถถ่ายทอดให้กับผู้เข้ามาปฏิบัติงานใหม่เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด พัฒนาการทำงานอย่างมีคุณภาพและนำไปสู่ความเชี่ยวชาญในการทำงาน และใช้ประกอบการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรต่อไป

๑.๓ เพื่อเป็นคู่มือประกอบการปฏิบัติงานการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ให้มีมาตรฐานและถือปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน

๒. ขอบเขต

คู่มือการปฏิบัติงานนี้ ครอบคลุมกระบวนการสำคัญ ๓ ขั้นตอน ดังนี้

๑. ขั้นตอนการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด
๒. ขั้นตอนการดำเนินการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด
๓. ขั้นตอนการจัดทำรายงานสรุปผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

๓. คำจำกัดความ

กษ. หมายถึง กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กค. หมายถึง กระทรวงการคลัง

อธช. หมายถึง อธิบดีกรมชลประทาน

รธร. หมายถึง รองอธิบดีฝ่ายบริหาร

ผส.มด. หมายถึง ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและที่ดิน

ผสค.มด. หมายถึง ผู้อำนวยการส่วนสอบสวนและคดี

สส.มด. หมายถึง หัวหน้าฝ่ายสอบสวน

สสส. ๑ - ๓ หมายถึง หัวหน้างานสอบสวน ๑ - ๓

คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด หมายถึง คณะบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่ในการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

สตง. หมายถึง สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ป.ป.ช. หมายถึง สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ

ป.ป.ท. หมายถึง สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

สปน. หมายถึง สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๓.๑. “ละเมิด”

พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มีได้นิยามความหมายคำว่า “ละเมิด” ว่าหมายถึงอะไร การพิจารณาความหมายของคำว่า “ละเมิด” จึงต้องพิจารณาตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๒ ลักษณะ ๕ หมวด ๑ ความรับผิดเพื่อละเมิด มาตรา ๔๒๐

มาตรา ๔๒๐ ผู้ใดจงใจหรือประมาทเลินเล่อทำต่อบุคคลอื่นโดยผิดกฎหมายให้เขาเสียหายแก่ชีวิตก็ดี แก่ร่างกายก็ดี อนามัยก็ดี เสรีภาพก็ดี ทรัพย์สินหรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ดี ท่านว่าผู้นั้นทำละเมิด จำต้องใช้ค่าสินไหมทดแทนเพื่อการนั้น

การกระทำละเมิดมีองค์ประกอบดังนี้

(๑) มีการกระทำ

“การกระทำ” หมายถึง การเคลื่อนไหวร่างกายโดยรู้สำนึกในการเคลื่อนไหว และอยู่ในบังคับของจิตใจผู้กระทำ และรวมถึงการงดเว้นที่จะกระทำการอันมีหน้าที่ต้องกระทำด้วยไม่ว่าจะเป็นหน้าที่ตามกฎหมาย ตามระเบียบปฏิบัติงาน ตามสัญญา ตามวิชาชีพ แต่ไม่รวมถึงหน้าที่ตามศีลธรรม

(๒) โดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ

การกระทำโดย “จงใจ” หมายถึง การกระทำโดยผู้กระทำรู้สำนึกถึงผลเสียหายที่จะเกิดจากการกระทำของตนกล่าวคือ รู้ว่าการกระทำนั้นจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น ส่วนว่าความเสียหายจะเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใดนั้นไม่สำคัญ การกระทำโดยจงใจมีความหมายกว้างกว่ากระทำโดย “เจตนา” ตามประมวลกฎหมายอาญา เพราะการกระทำโดยเจตนาตามมาตรา ๕๙ วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายอาญา ผู้กระทำต้องประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นด้วย

การกระทำโดย “ประมาทเลินเล่อ” มีความหมายเช่นเดียวกับการกระทำโดยประมาทในทางอาญาตามมาตรา ๕๙ วรรคสี่ แห่งประมวลกฎหมายอาญาที่บัญญัติว่า “การกระทำโดยประมาทได้แก่กระทำความผิดมิใช่โดยเจตนาแต่กระทำโดยปราศจากความระมัดระวังซึ่งบุคคลในภาวะเช่นนั้นจักต้องมีตามวิสัยและพฤติการณ์ และผู้กระทำอาจใช้ความระมัดระวังเช่นว่านั้นได้ แต่หาได้ใช้ให้เพียงพอไม่”

“วิสัย” หมายถึง สภาพเกี่ยวกับตัวผู้กระทำ เช่น อายุ เพราะเด็กและผู้ใหญ่จะมีความระมัดระวังในเรื่องเดียวกันต่างกันเนื่องจากมีประสบการณ์แตกต่างกัน เพศ ชายและหญิงต่างมีความระมัดระวังในแต่ละเรื่องต่างกัน ผู้ประกอบวิชาชีพใดวิชาชีพหนึ่งหรือผู้เชี่ยวชาญในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือผู้ปฏิบัติงานใดงานหนึ่งมาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน ย่อมมีความระมัดระวังในวิชาชีพหรือเรื่องที่ตนเชี่ยวชาญหรือชำนาญมากกว่าคนทั่วไป เป็นต้น

“พฤติการณ์” หมายถึง ปัจจัยแวดล้อมผู้กระทำ เช่น เหตุเกิดกลางวันหรือกลางคืน มีฝนตก ถนนลื่นหรือไม่ มีเวลาที่จะคิดคำนวณไตร่ตรองให้รอบคอบก่อนที่จะกระทำการใดการหนึ่งลงไปหรือไม่ เป็นต้น เพราะพฤติการณ์แวดล้อมเหล่านี้จะมีผลต่อระดับความระมัดระวังในการกระทำที่เกิดขึ้นในสภาพแวดล้อมเช่นนั้น เช่น ถ้าฝนตกถนนลื่นผู้ขับขี่รถยนต์ทั่วไปย่อมต้องใช้ความระมัดระวังเพิ่มขึ้นกว่าการขับรถยนต์ในภาวะปกติ เป็นต้น

การกระทำโดย “ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง” หมายถึง การกระทำที่บุคคลได้กระทำไปโดยขาดความระมัดระวังที่เบี่ยงเบนไปจากเกณฑ์มาตรฐานอย่างมาก เช่น คาดเห็นได้ว่าความเสียหายอาจเกิดขึ้นได้ หรือหากใช้ความระมัดระวังสักเพียงน้อยก็คงคาดเห็นได้ว่าอาจเกิดความเสียหายขึ้น

ตัวอย่างเช่น โรงงานเผาเศษปอทำให้มีควันดำปกคลุมถนนจนมองไม่เห็นทางข้างหน้าเป็นเหตุให้มีคนขับรถยนต์มาชนท้ายรถยนต์ของผู้เสียหายที่จอดอยู่ได้รับความเสียหาย เหตุการณ์เช่นนี้เคยเกิดขึ้นมาแล้ว ๒ - ๓ ครั้ง แต่จำเลยก็ปล่อยปละละเลยไม่เปลี่ยนวิธีการเผาปอเป็นวิธีอื่น การกระทำของจำเลยจึงเป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง เป็นต้น การวินิจฉัยว่า การกระทำใดเป็นการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือไม่ ต้องพิจารณาข้อเท็จจริงเป็นกรณี ๆ ไป

(๓) โดยผิดกฎหมาย

การกระทำโดยผิดกฎหมาย หมายถึง การกระทำโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือโดยไม่มีอำนาจหรือไม่มีสิทธิที่จะกระทำการนั้นได้ นอกจากนี้ โดยที่มาตรา ๔๒๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์บัญญัติว่า “การใช้สิทธิมีแต่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่นนั้น จึงหมายความว่ารวมไปถึงการใช้สิทธิที่ผู้กระทำมีอยู่ตามกฎหมายทำให้บุคคลอื่นเสียหายด้วย”

การใช้สิทธิที่มีแต่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่นจะต้องเป็นการกระทำโดยผู้กระทำมุ่งต่อผลคือความเสียหายแก่ผู้อื่นฝ่ายเดียว เช่น นาย ก. ขอรังวัดที่ดิน นาย ข. คัดค้านการรังวัดโดยอ้างว่า นาย ก. นำรังวัดล้ำเข้าไปในเขตที่ดินของตนและขอวัดสอบเขตก่อน แต่ก็ไม่ได้ดำเนินการใด ๆ เมื่อ นาย ก. จัดให้มีการรังวัดใหม่ นาย ข. ก็ยังคัดค้านแต่ก็ไม่ดำเนินการขอวัดสอบเขตเหมือนเช่นเดิม ดังนี้ เป็นการกระทำซึ่งมีแต่จะเสียหายแก่บุคคลอื่นตามมาตรา ๔๒๑

(๔) ก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น

ความรับผิดทางละเมิดจะเกิดขึ้นเมื่อการกระทำนั้นก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่น หากบุคคลอื่นยังไม่ได้ได้รับความเสียหายจากการกระทำย่อมไม่เป็นละเมิด โดยความเสียหายนั้น จะเป็นการเสียหายที่เกิดแก่ชีวิต ร่างกาย อนามัย เสรีภาพ ทรัพย์สิน หรือสิทธิอย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้ แต่ต้องเป็นความเสียหายที่แน่นอนกล่าวคือ ความเสียหายที่เกิดขึ้นแล้วหรือที่จะเกิดขึ้นอย่างแน่นอนในอนาคต และความเสียหายจะต้องเกิดจากผลโดยตรงของผู้กระทำด้วยและผู้ที่ได้รับเสียหายต้องเป็นบุคคลอื่นที่ไม่ใช่ผู้กระทำโดยตรงหรือมีส่วนร่วมในการกระทำนั้น

๓.๒ “เจ้าหน้าที่”

พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๔ วรรคสอง “เจ้าหน้าที่ หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างหรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่นไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งในฐานะเป็นกรรมการหรือฐานะอื่นใด”

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ข้อ ๔ วรรคสอง “เจ้าหน้าที่ หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างหรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่นไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งในฐานะเป็นกรรมการหรือฐานะอื่นใด บรรดาซึ่งได้รับการแต่งตั้งหรือถูกสั่งให้ปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ”

๓.๓ “หน่วยงานของรัฐ”

พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๔ วรรคสาม “หน่วยงานของรัฐ หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่น และมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา และให้หมายความรวมถึงหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

พยานหลักฐาน หมายถึงบุคคล เอกสารหรือวัตถุที่ใช้ในการยืนยันหรือพิสูจน์ข้อเท็จจริง

พยานบุคคล หมายถึง บุคคลซึ่งรู้ข้อเท็จจริงอันเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะรู้โดยวิธีใด ซึ่งอาจเป็นประจักษ์พยาน หรือพยานบอกเล่า ก็ได้

พยานเอกสาร หมายถึง เอกสารใดที่มีการบันทึกด้วยตัวอักษร ตัวเลข รูปรอย หรือเครื่องหมาย ซึ่งสามารถแสดงข้อความหรือความหมายอย่างใดอย่างหนึ่งที่สามารถตรวจสอบดูได้ เช่น เอกสารหลักฐาน การเบิกจ่ายพัสดุ เอกสารด้านการเงิน ใบเสร็จรับเงิน ตัวแลกเงิน หรือเช็ค เป็นต้น

พยานวัตถุ หมายถึง พยานหลักฐานเชิงวัตถุที่มีส่วนเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและพบใน สถานที่เกิดเหตุพยานวัตถุสามารถเป็นอะไรก็ได้ เช่น ภาพถ่ายพื้นที่ที่เกิดเหตุหรือทรัพย์สินที่เสียหายก่อนเกิดเหตุ ขณะเกิดเหตุ และภายหลังเกิดเหตุ แผนที่แสดงที่ตั้งสถานที่เกิดเหตุ เศษวัสดุที่ตกอยู่ในที่เกิดเหตุ รอยตำลึงหรือ รอยลายรถยนต์ที่เกิดเหตุ (กรณีรถยนต์ประสบอุบัติเหตุ) เป็นต้น

พยานโดยตรง หมายถึง พยานหลักฐานที่มุ่งพิสูจน์ข้อเท็จจริง ซึ่งเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยตรง

พยานแวดล้อมกรณี หมายถึง พยานที่แสดงความมีอยู่ของข้อเท็จจริงอื่น ๆ ซึ่งมีใช่ข้อเท็จจริง ในประเด็นโดยตรง แต่จะช่วยให้อนุมานได้ว่าข้อเท็จจริงในประเด็นนั้นนี้อย่างไรไม่ใช่พยานที่ให้ข้อเท็จจริงซึ่งบ่งชี้ หรือยืนยันข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นได้โดยตรง หากแต่เป็นการพิสูจน์ข้อเท็จจริงอื่นที่บ่งชี้ได้ว่าข้อเท็จจริงน่าจะเกิดขึ้น

สล.๑ หมายถึง บันทึกการสอบสวนคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ตามแบบฟอร์มที่กระทรวงการคลังกำหนด

สล.๒ หมายถึง รายงานผลการสอบสวนคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ตามแบบฟอร์มที่กระทรวงการคลังกำหนด

๔. หน้าที่ความรับผิดชอบ

หัวหน้าหน่วยงาน

๔.๑ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องกับกระบวนการในฐานะผู้บังคับบัญชาหรือกำกับดูแล หรือควบคุมการปฏิบัติงานของกรมชลประทาน

๔.๒ ปลัดกระทรวงการคลัง เกี่ยวข้องกับกระบวนการในการตรวจสอบ พิจารณาวินิจฉัยเกี่ยวกับ รายงานผลการสอบสวนความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

๔.๓ อธิบดีกรมชลประทาน เกี่ยวข้องกับกระบวนการในการตรวจสอบ พิจารณาวินิจฉัยเกี่ยวกับ รายงานผลการสอบสวนความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ในฐานะหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ

๔.๔ รองอธิบดีฝ่ายบริหาร (ธธร.) เกี่ยวข้องกับกระบวนการปฏิบัติราชการ การสั่งการ ควบคุม กำกับ รับทราบรายงานเกี่ยวกับกรณีเกิดความเสียหายกับหน่วยงานรัฐ ลงนามในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ สอบข้อเท็จจริง และคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด พิจารณาวินิจฉัยสั่งการ เกี่ยวกับผลการสอบข้อเท็จจริง ผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด และรายงานผลการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิด อาศัยอำนาจตามคำสั่งกรมชลประทาน ที่ ข ๑๑๘๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๑ เรื่อง มอบหมายอำนาจหน้าที่ในการสั่งและปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมชลประทาน

๔.๕ ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและที่ดิน เกี่ยวข้องกับกระบวนการในฐานะผู้บังคับบัญชาโดยตรง ในการสั่งการ ตรวจสอบ เรงรัด และติดตามงานของฝ่ายสอบสวน

๔.๖ ผู้อำนวยการส่วนสอบสวนและคดี เกี่ยวข้องกับกระบวนการในฐานะหัวหน้าฝ่ายเกี่ยวข้อง กับกระบวนการในฐานะผู้บังคับบัญชาโดยตรงในการสั่งการ ตรวจสอบ เรงรัด และติดตามงานของฝ่ายสอบสวน

๔.๗ หัวหน้าฝ่ายสอบสวน เกี่ยวข้องกับกระบวนการในฐานะหัวหน้าฝ่ายเกี่ยวข้อง กับกระบวนการ ในฐานะผู้บังคับบัญชาโดยตรงในการสั่งการ ตรวจสอบ เรงรัด และติดตามงานของฝ่ายสอบสวน และตรวจสอบ ข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานทั้งปวงที่เกี่ยวข้อง รับฟังพยานบุคคล หรือพยานผู้เชี่ยวชาญ

และการตรวจสอบเอกสาร วัตถุ หรือสถานที่ จัดทำสำนวนรายงานการสอบสวน การจัดทำและเสนอออกคำสั่งทางปกครอง การพิจารณาคำอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง พิจารณาวิเคราะห์ให้เห็น ข้อเสนอแนะทางกฎหมาย

๔.๘ นิติกรเจ้าของสำนวน เกี่ยวข้องในการตรวจสอบข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานที่ปวงที่เกี่ยวข้อง รับฟังพยานบุคคล หรือพยานผู้เชี่ยวชาญและการตรวจสอบเอกสาร วัตถุ หรือสถานที่ จัดทำสำนวนรายงานการสอบสวน การจัดทำและเสนอออกคำสั่งทางปกครอง การพิจารณาคำอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง พิจารณาวิเคราะห์ให้เห็น ข้อเสนอแนะทางกฎหมาย

องค์คณะ

คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด เกี่ยวข้องกับกระบวนการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

คณะกรรมการพิจารณาความรับผิดทางแพ่ง กระทรวงการคลัง เกี่ยวข้องกับกระบวนการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

ส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

โครงการ/ศูนย์/กอง/สำนัก เกี่ยวข้องกับกระบวนการในฐานะผู้ครอบครองดูแลทรัพย์สิน แทนกรมชลประทาน

ฝ่ายสอบสวน ส่วนสอบสวนและคดี สำนักกฎหมายและที่ดิน เกี่ยวข้องกับกระบวนการในฐานะหน่วยงานในสังกัดกรมชลประทานที่มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินการด้านความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน เกี่ยวข้องกับกระบวนการในฐานะหน่วยงานที่ตรวจสอบและชี้มูลความผิดเจ้าหน้าที่และความเสียหายที่เกิดขึ้นกับทางราชการ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เกี่ยวข้องกับกระบวนการในฐานะหน่วยงานที่ตรวจสอบและชี้มูลความรับผิดเจ้าหน้าที่และความเสียหายที่เกิดขึ้นกับทางราชการ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ เกี่ยวข้องกับกระบวนการในฐานะหน่วยงานที่ตรวจสอบและชี้มูลความรับผิดเจ้าหน้าที่และความเสียหายที่เกิดขึ้นกับทางราชการ

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สถานีตำรวจท้องที่เกิดเหตุ เกี่ยวข้องกับกระบวนการในฐานะหน่วยงานที่ดำเนินการและทำความเข้าใจในส่วนความรับผิดทางอาญา เพื่อนำมาใช้ประกอบการพิจารณาในส่วนความรับผิดทางแพ่ง

สำนักงานอัยการจังหวัด เกี่ยวข้องกับกระบวนการในฐานะหน่วยงานที่ดำเนินการและทำความเข้าใจในส่วนความรับผิดทางอาญา เพื่อนำมาใช้ประกอบการพิจารณาในส่วนความรับผิดทางแพ่ง

กระทรวงการคลัง โดยกรมบัญชีกลาง เกี่ยวข้องกับกระบวนการในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบ ดำเนินการตามที่พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนด

สรุปกระบวนการดำเนินการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด กรมชลประทาน

กระบวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดกรมชลประทานประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ ดังนี้

๑.๑ ฝ่ายสอบสวน ส่วนสอบสวนและคดี สำนักกฎหมายและที่ดิน ได้รับรายงานความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่ทรัพย์สินของกรมชลประทานจาก สำนัก/กอง/ศูนย์/โครงการ/สตง./ป.ช./ป.ป.ท. หรือจากการตรวจสอบของหน่วยงานภายนอกอื่น ๆ

๑.๒ นิติกรที่ได้รับมอบหมายจะพิจารณาข้อเท็จจริงเบื้องต้นเกี่ยวกับรายละเอียดข้อเท็จจริง มูลกรณีของความเสียหายที่เกิดขึ้น เพื่อปรับเข้ากับหลักกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง หรือขอทราบข้อเท็จจริง (เพิ่มเติม) นำไปสู่การพิจารณาว่าสมควรเสนอกรมเสนอแต่งตั้งกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดหรือพิจารณาดำเนินการในส่วนอื่นต่อไป

๑.๓ พิจารณากำหนดรูปแบบและองค์ประกอบของคณะกรรมการและจัดทำคำสั่งเสนอกรมชลประทานลงนาม เพื่อแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดพร้อมทั้งจัดทำหนังสือรายงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะผู้บังคับบัญชา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการแต่งตั้งคณะกรรมการ ทั้งนี้ ข้อ ๑๒ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๑.๔ เมื่อกรมชลประทานได้ลงนามในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดและปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เห็นชอบในการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดแล้ว นิติกรที่เป็นกรรมการและเลขานุการหรือนิติกรเจ้าของสำนวน จะแจ้งคำสั่งแต่งตั้งกรรมการ ฯ ให้คณะกรรมการทราบ เพื่อนัดหมายการประชุม

การประชุมคณะกรรมการจะต้อง

- มีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของคณะกรรมการทั้งหมด

- ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุม หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งทำหน้าที่แทน

- มติที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมากและในกรณีที่กรรมการคนใดคนหนึ่งไม่เห็นด้วยกับมติที่ประชุม ให้ทำความเข้าใจแย้งไว้ในความเห็นของคณะกรรมการ

๑.๕ ขั้นตอนการดำเนินการสอบสวน คณะกรรมการจะต้องให้โอกาส ผู้ถูกกล่าวหา ผู้ให้ถ้อยคำชี้แจงข้อเท็จจริง และได้แย้งแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอและเป็นธรรม และตรวจสอบข้อเท็จจริง รวบรวมพยานหลักฐานทั้งปวงที่เกี่ยวข้อง รับฟังพยานบุคคลหรือพยานผู้เชี่ยวชาญและตรวจสอบเอกสาร วัตถุ หรือสถานที่ เพื่อให้ทราบว่า

- มีการกระทำละเมิดหรือไม่

- มีเจ้าหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย อันเนื่องมาจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือไม่

- เจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจะต้องรับผิดชอบใช้เป็นจำนวนเท่าใด

- กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดหลายคนเจ้าหน้าที่แต่ละคนมีส่วนการรับผิดชอบเป็นอย่างไร

- ความเสียหายที่เกิดขึ้นหน่วยงานของรัฐมีส่วนบกร่องหรือไม่ เพื่อที่จะนำเสนอส่วนความรับผิดของหน่วยงานของรัฐหักออกจากค่าเสียหายที่จะเรียกกับเจ้าหน้าที่

๑.๖ เมื่อการดำเนินการสอบสวนแล้วเสร็จ และเห็นว่าข้อเท็จจริงชัดเจน พยานหลักฐานเพียงพอ กรรมการเลขานุการจะจัดทำร่างรายงานการสอบสวน เพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการ พิจารณาสำนวน และเสนอความเห็นผู้แต่งตั้ง (กรมชลประทาน โดย รรธ.) ซึ่งความเห็นนั้น จะต้องประกอบไปด้วยข้อเท็จจริง

ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานประกอบการพิจารณา

๑.๗ นิติกรเจ้าของสำนวนนำเสนอรายงานผลการสอบสวนเสนอกรมฯ ผ่านฝ่ายสอบสวน ส่วนสอบสวนและคดี สำนักกฎหมายและที่ดิน เพื่อให้ผู้แต่งตั้ง พิจารณาวินิจฉัยสั่งการ โดยผู้แต่งตั้ง อาจจะมี ข้อสั่งการ แบ่งออกได้เป็น ๓ กรณี ดังนี้

๑. กรณีผู้แต่งตั้งให้คณะกรรมการสอบสวนเพิ่มเติม

๒. กรณีผู้แต่งตั้งเห็นชอบด้วยกับผลการสอบสวน

ก. กรณีเห็นควรยุติเรื่องไม่มีผู้ต้องรับผิดชอบใช้คำสั่งใหม่ทดแทน ให้กรมส่งรายงาน ผลการสอบสวน ภายใน ๗ วัน นับแต่วันวินิจฉัยสั่งการ ไปยังกระทรวงการคลังเพื่อตรวจสอบและพิจารณา ให้ความเห็นต่อไป เว้นแต่ เป็นเรื่องที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนดว่าไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลัง ตรวจสอบ ทั้งนี้ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

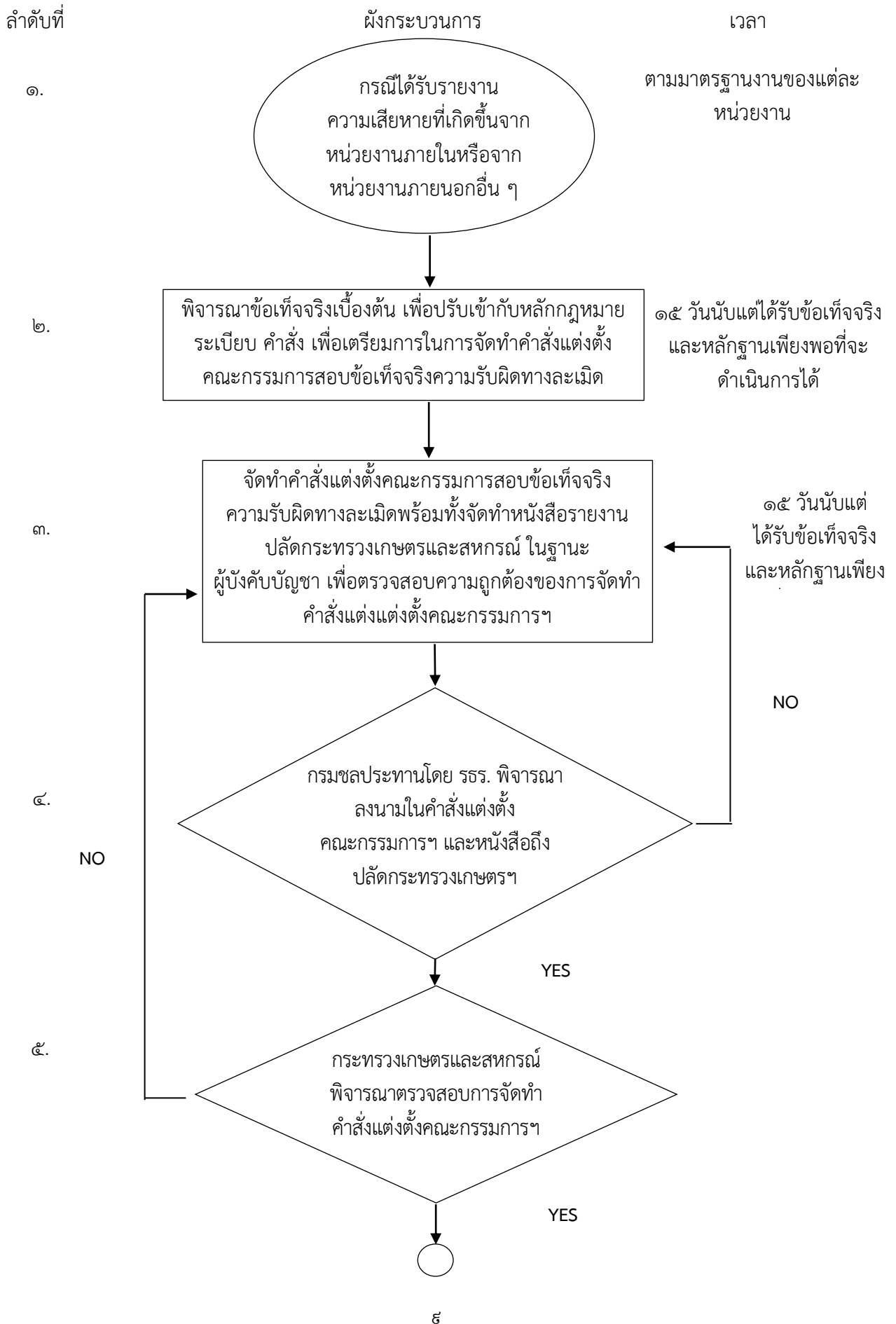
ข. กรณีมีผู้ต้องรับผิดชอบใช้คำสั่งใหม่ทดแทน ให้กรมส่งรายงานผลการสอบสวน ภายใน ๗ วัน นับแต่วันวินิจฉัยสั่งการ ไปยังกระทรวงการคลังเพื่อตรวจสอบและพิจารณาให้ความเห็นต่อไป เว้นแต่ เป็นเรื่องที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนดว่าไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ ทั้งนี้ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๓. กรณีผู้แต่งตั้งไม่เห็นชอบด้วยกับผลการสอบสวน ให้กรมส่งรายงานผลการสอบสวน ภายใน ๗ วัน นับแต่วันวินิจฉัยสั่งการ ไปยังกระทรวงการคลังเพื่อตรวจสอบและพิจารณาให้ความเห็นต่อไป เว้นแต่ เป็นเรื่องที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนดว่าไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ ทั้งนี้ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

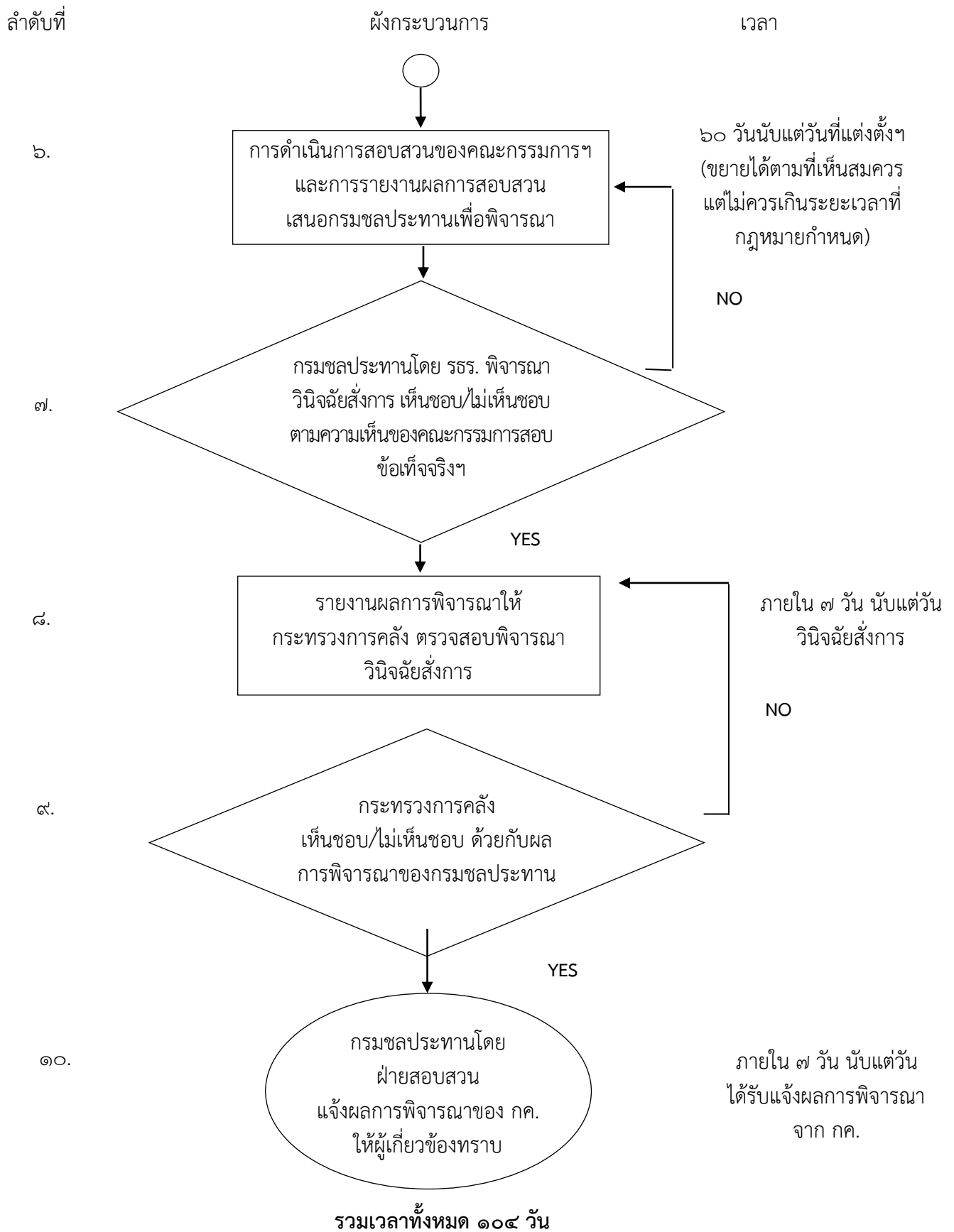
๑.๘ ในระหว่างรอผลการพิจารณาจากกระทรวงการคลังให้กรมเตรียมเรื่องออกคำสั่ง หรือฟ้อง คดีเพื่อไม่ให้ขาดอายุความ (ในกรณีที่มีเหตุต้องฟ้องคดี เช่น ฟ้องทนายทให้ชดใช้กรณีเจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบถึงแก่ ความตาย

๑.๙ เมื่อกระทรวงการคลังตรวจสอบพิจารณาแล้วเสร็จ นิติกรเจ้าของสำนวนเสนอความเห็นของ กระทรวงการคลังให้ผู้แต่งตั้งทราบหรือดำเนินการตามความเห็นของกระทรวงการคลังและแจ้งให้ผู้เกี่ยวข้อง ทราบ

Work Flow กระบวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด กรมชลประทานในภาพรวม

Work Flow กระบวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด กรมชลประทานในภาพรวม

๕. Work Flow

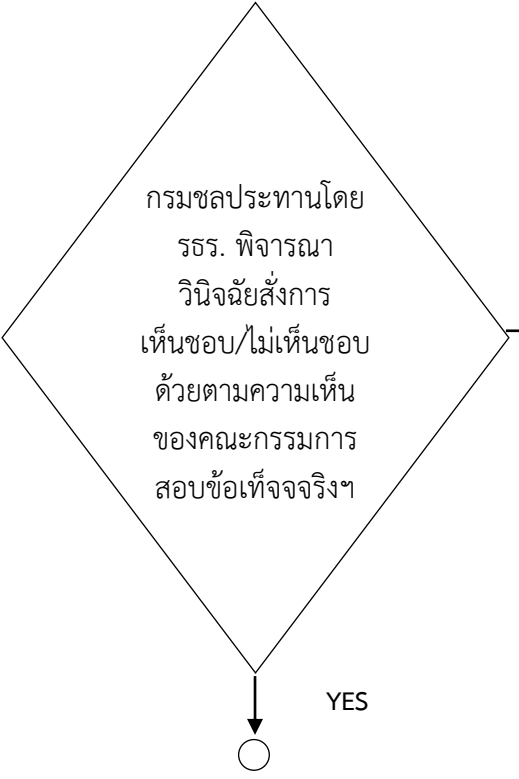
ชื่อกระบวนการ :การดำเนินการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

ตัวชี้วัดผลลัพธ์กระบวนการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน: ระดับความครบถ้วนของแบบและเนื้อหาการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด และระดับความรวดเร็วในการดำเนินการตามกฎหมาย

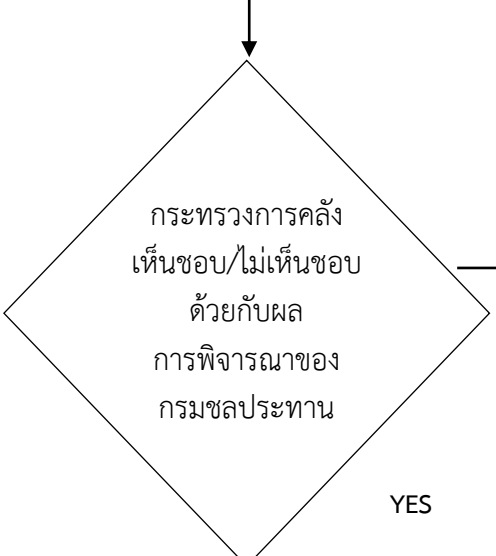
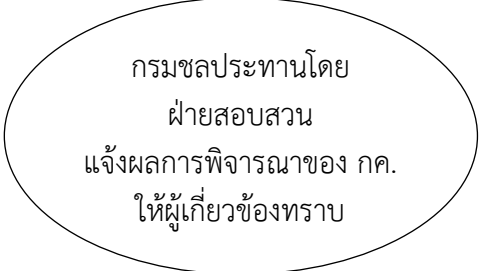
ลำดับ	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ
๑.	<p>กรณีได้รับรายงานความเสียหายที่เกิดขึ้นจากหน่วยงานภายในหรือจากหน่วยงานภายนอกอื่น ๆ</p>	ตามมาตรฐานของแต่ละหน่วยงาน	<p>-สำนัก/ศูนย์/กอง/โครงการ รายงานความเสียหาย</p> <p>- สตง. ป.ป.ช. ป.ป.ท. แจ้งผลการตรวจสอบและชี้มูลความผิดเจ้าหน้าที่และความเสียหาย</p> <p>- หน่วยงานภายนอกอื่น ๆ ร้องเรียนว่าเกิดความเสียหาย</p>	<p>ตรวจสอบเอกสารหลักฐานเบื้องต้น ข้อมูลความเสียหายที่ส่งมายังฝ่ายสอบสวนว่า ข้อมูลเพียงพอในการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ</p>	<p>- ผส.มด.</p> <p>- ผสค.มด.</p> <p>- สส.มด.</p>
๒.	<p>พิจารณาข้อเท็จจริงเบื้องต้นเพื่อปรับเข้ากับหลักกฎหมายระเบียบ คำสั่ง เพื่อเตรียมการในการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด</p>	๑๕ วัน	<p>- หัวหน้างานสอบสวน ๑ - ๓ และนิติกรผู้รับผิดชอบสำนวน พิจารณาข้อเท็จจริงและหลักฐานปรับเข้ากับหลักกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง เพื่อกำหนดรูปแบบการดำเนินการ</p> <p>- กรณีข้อเท็จจริงไม่เพียงพอ และหากหน่วยงานยังไม่ได้แจ้งรายชื่อเจ้าหน้าที่ในสังกัดเข้าร่วมแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการฯ ให้จัดทำหนังสือขอทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมพร้อมทั้งขอรายชื่อเจ้าหน้าที่</p>	<p>ได้ข้อมูล ข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน ครบถ้วนเพียงพอในการพิจารณาเพื่อปรับเข้ากับหลักกฎหมายในการจัดทำร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฯ</p>	<p>- สสด. ๑-๓</p> <p>และนิติกรเจ้าของสำนวน</p>

ลำดับ	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ
<p>๓.</p> <p>๔.</p>	<pre> graph TD Start(()) --> Box[จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ สอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด พร้อมทั้งจัดทำหนังสือรายงาน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะผู้บังคับบัญชา เพื่อตรวจสอบ ความถูกต้องของการจัดทำคำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการฯ] Box --> Diamond{กรมชลประทานโดย รรธ. พิจารณาลงนาม ในคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการฯและ หนังสือถึงปลัดกระทรวง เกษตรฯ} Diamond -- NO --> Box Diamond -- YES --> End(()) </pre>	<p>๑๕ วัน</p>	<p>- หัวหน้างานสอบสวน ๑ - ๓ และ นิติกรผู้รับผิดชอบสำนวน จัดทำร่าง คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบ ข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดและ ร่างหนังสือถึงปลัด กษ. เพื่อตรวจสอบ ความถูกต้องของการแต่งตั้งกรรมการฯ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับ ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>- หัวหน้างานสอบสวน ๑ - ๓ และ นิติกรผู้รับผิดชอบสำนวน เสนอ ผส.มด. ผ่าน ผส.มด. เพื่อเสนอ รรธ. พิจารณา ลงนามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบ ข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดและ ร่างหนังสือถึงปลัดกระทรวงเกษตรและ สหกรณ์</p> <p>- รรธ. เห็นชอบ ลงนามคำสั่ง ฯ หรือ - รรธ. ไม่เห็นชอบ สั่งการให้ทบทวน หรือขอทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม</p>	<p>การยกร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ สอบ ข้อเท็จจริง ความ รับผิด ทางละเมิด และร่างหนังสือถึง ปลัด กษ. ครบถ้วนถูกต้อง เป็นไป ตามระเบียบ ขั้นตอน และรูปแบบ ตามที่กฎหมายกำหนด</p> <p>รรธ. เห็นชอบตามรูปแบบในร่าง คำสั่ง แต่งตั้ง คณะ กรรมการ การ สอบ ข้อ เท็จ จ ริ ง ความ รับผิด ทางละเมิด และร่างหนังสือถึง ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์</p>	<p>สสด. ๑-๓ และ นิติกร ผู้รับผิดชอบ สำนวน</p> <p>สสด. ๑-๓ และ นิติกร ผู้รับผิดชอบ สำนวน</p>

ลำดับ	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ
๕.	<p>กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ พิจารณา ตรวจสอบการจัดทำคำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการฯ</p> <p>YES</p>		<p>- ตรวจสอบความถูกต้องของการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด</p>	<p>- ครอบคลุมประกอบตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙</p> <p>- ให้มีจำนวนไม่เกิน ๕ คน โดยแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นหรือหน่วยงานของรัฐอื่นตามที่เหมาะสม</p>	- กษ.
๖.	<p>การดำเนินการสอบสวนของ คณะกรรมการและการรายงานผล การสอบสวนเสนอกรมชลประทาน เพื่อพิจารณา</p> <p>NO</p>	๖๐ วัน นับแต่ วัน แต่งตั้ง	<p>- คณะกรรมการฯ ดำเนินการสอบข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐาน</p> <p>- จัดทำรายงานผลการสอบสวนและเอกสารประกอบการพิจารณา</p>	<p>ได้ข้อมูลและพยานหลักฐานที่ครบถ้วนเพียงพอ ในการวินิจฉัยเพื่อนำมาจัดทำสรุปรายงานผลการสอบสวนที่ถูกต้องและเป็นธรรมเสนอกรมพิจารณา</p>	คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

ลำดับ	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ
๗.	 <p>กรมชลประทานโดย รร. พิจารณาวินิจฉัยสั่งการ เห็นชอบ/ไม่เห็นชอบ ด้วยตามความเห็น ของคณะกรรมการ สอบข้อเท็จจริง</p> <p>YES</p>		<ul style="list-style-type: none"> - ผส.มด. พิจารณาและทำความเข้าใจเสนอ รร. - รร. พิจารณารายงานผลการสอบสวนประกอบเอกสารและวินิจฉัยสั่งการ หรือ - รร. สั่งการให้คณะกรรมการฯ ทบทวนหรือสอบสวนเพิ่มเติม 	<p>สำนวนการสอบข้อเท็จจริงความ รับผิดชอบทางละเมิดมีข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย ครบถ้วนถูกต้อง และ เป็นธรรม</p>	<ul style="list-style-type: none"> - รร. - ผส.มด.

ลำดับ	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ
๘.	<p>รายงานผลการพิจารณาให้กระทรวงการคลัง ตรวจสอบพิจารณาวินิจฉัยสั่งการ</p> <p>NO</p>	๗ วัน นับแต่ วัน วินิจฉัย สั่งการ	เป็นการตรวจสอบพิจารณาความเห็นจากคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิดและความเห็นจากกรมชลประทาน เพื่อมีความเห็นและสั่งการ เว้นแต่เป็นเรื่องที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนดว่าไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ (ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ที่ไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ (หนังสือด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๐.๒/ว.๔๙ ลว. ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๒)	สำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดมีข้อเท็จจริงข้อกฎหมาย ครบถ้วนเพียงพอแก่การพิจารณาวินิจฉัยของกระทรวงการคลัง	ปลัด กค.

ลำดับ	ผังกระบวนการ	ระยะเวลา	รายละเอียดงาน	มาตรฐานคุณภาพงาน	ผู้รับผิดชอบ
๙.			<p>เป็นการพิจารณาความเห็นจาก คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ ทางละเมิดและความเห็นจากกรม ชลประทานเพื่อนำมาประกอบในการทำ ความเห็นในระดับกระทรวงการคลัง</p>	<p>สำนวนการสอบข้อเท็จจริงความ รับผิดชอบทางละเมิดและความเห็น มีข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย ครบถ้วน ถูกต้อง และเป็นธรรม ในการวินิจฉัย สั่งการ</p>	<p>ปลัด กค.</p>
๑๐		<p>๗ วัน นับแต่ ได้รับ แจ้ง ผล ของ กษ.</p>	<p>กระทรวงการคลังแจ้งผลการพิจารณา ว่าเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ หรือให้ ดำเนินการอื่นใด สำนักกฎหมาย และที่ดิน โดยฝ่ายสอบสวนแจ้งผล การพิจารณาของ ปลัด กค. ให้กรม ชลประทานทราบพร้อมแจ้งผล การพิจารณาให้ สำนัก/กอง/ศูนย์/ โครงการ ที่เสียหาย ทราบ</p>	<p>เป็นแนวทางเพื่อสั่งการหรือดำเนินการ ตามความเห็นของกระทรวงการคลัง</p>	<p>สสค. ๑-๓ และ นิติกรที่ได้รับ มอบหมาย</p>

๖. ขั้นตอนการปฏิบัติงาน

รายละเอียดงาน	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระเบียบ เอกสาร บันทึก แนวทางแบบฟอร์มที่ใช้	ผู้รับผิดชอบ	เงื่อนไขการปฏิบัติงาน
<p>๑. กรณีได้รับรายงานความเสียหายที่เกิดขึ้นจากหน่วยงานภายในหรือจากหน่วยงานภายนอกอื่น ๆ</p> <p>๒. พิจารณาข้อเท็จจริงเบื้องต้นเพื่อปรับเข้ากับหลักกฎหมายระเบียบ คำสั่ง เพื่อเตรียมการในการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงตามระเบียบ</p>	<p>- ตรวจสอบเอกสาร ว่ามีข้อเท็จจริงและข้อมูลเพียงพอแก่การดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการฯ หรือไม่ อย่างไร</p> <p>๑. เมื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงเบื้องต้นแล้วหากพบว่าข้อเท็จจริงยังไม่เพียงพอและยังไม่ได้รับแจ้งรายชื่อเจ้าหน้าที่ในสังกัดเพื่อเข้าร่วมแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการให้จัดทำหนังสือขอข้อเท็จจริงเพิ่มเติมพร้อมทั้งจัดทำหนังสือขอรายชื่อเจ้าหน้าที่เพื่อแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ</p> <p>๒. เมื่อได้ข้อเท็จจริงเบื้องต้นเพียงพอและรายชื่อเจ้าหน้าที่แล้ว ให้จัดทำร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงตามระเบียบและร่างหนังสือกรมถึงปลัด กษ. เสนอกรมลงนาม</p>	<p>ระเบียบแนวทางปฏิบัติ การรายงานเบื้องต้น กรณีทรัพย์สินของทางราชการได้รับความเสียหาย</p> <p>- ตัวอย่างหนังสือบันทึกข้อความขอทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม</p> <p>- ตัวอย่างหนังสือบันทึกข้อความขอรายชื่อกรรมการ</p>	<p>นิติกรเจ้าของสำนวน/ นิติกรที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>นิติกรเจ้าของสำนวน/ นิติกรที่ได้รับมอบหมาย</p>	<p>- เมื่อผู้รับผิดชอบได้รับเรื่องแล้ว ให้พิจารณาดำเนินการโดยเร็ว</p> <p>- คณะกรรมการต้องไม่มีส่วนได้เสียหรือเกี่ยวข้องกับกรณีที่ได้รับแต่งตั้ง</p> <p>- คณะกรรมการต้องมีจำนวนไม่เกิน ๕ คน</p> <p>- ประธานกรรมการควรมีตำแหน่งในระดับไม่ต่ำกว่าผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องที่สอบสวน</p>

รายละเอียดงาน	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระเบียบ เอกสาร บันทึก แนวทางแบบฟอร์มที่ใช้	ผู้รับผิดชอบ	เงื่อนไขการปฏิบัติงาน
<p>๓. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ สอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบ ทางละเมิดพร้อมทั้งจัดทำหนังสือ รายงาน ปลัด กษ. ในฐานะ ผู้บังคับบัญชา เพื่อตรวจสอบ ความถูกต้องของการจัดทำคำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการฯ</p> <p>๔. กรมชลประทาน โดย รรธ. พิจารณาลงนามในคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิดและลงนาม ในหนังสือถึง ปลัด กษ.</p>	<p>เมื่อได้ข้อเท็จจริงเบื้องต้นครบถ้วน เพียงพอแก่การดำเนินการแล้ว ให้จัดทำ</p> <ul style="list-style-type: none"> - หนังสือเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น - ร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบ ข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิด และ - ร่างหนังสือถึง ปลัด กษ. เสนอกรม ลงนาม ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับ ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม <p>- เสนอหนังสือคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ สอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิด และหนังสือถึง ปลัด กษ. ให้ผู้บังคับบัญชา ตามลำดับชั้น เพื่อพิจารณาเสนอให้ รรธ. ลงนาม (อาศัยอำนาจตามคำสั่ง กรมชลประทาน ที่ ข ๑๑๘๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๑)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ตัวอย่างหนังสือบันทึก ข้อความแต่งตั้งคณะกรรมการ สอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบ ทางละเมิด - ตัวอย่างร่างคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิดและ ร่างหนังสือถึง ปลัด กษ. เสนอ กรมลงนาม <ul style="list-style-type: none"> - ตัวอย่างหนังสือบันทึก ข้อความแต่งตั้งคณะกรรมการ สอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบ ทางละเมิด - ตัวอย่างร่างคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิดเสนอ กรมลงนาม - ร่างหนังสือถึง ปลัด กษ. 	<p>นิติกรเจ้าของสำนวน/ นิติกรที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>นิติกรเจ้าของสำนวน/ นิติกรที่ได้รับมอบหมาย</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดทำร่างคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิดจะต้อง พิจารณาให้สอดคล้องตาม หลักกฎหมายระเบียบ คำสั่ง ที่เกี่ยวข้อง - การจัดทำร่างคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิด จะต้อง พิจารณาให้สอดคล้องตามหลัก กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ที่เกี่ยวข้อง

รายละเอียดงาน	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระเบียบ เอกสาร บันทึก แนวทางแบบฟอร์มที่ใช้	ผู้รับผิดชอบ	เงื่อนไขการปฏิบัติงาน
๕. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พิจารณาตรวจสอบการจัดทำคำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบ ข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด	- จัดส่งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ สอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ไปยังกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการ แต่งตั้งคณะกรรมการ ฯ	- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติ เกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิด พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่ แก้ไข เพิ่มเติม	- กระทรวงเกษตร และสหกรณ์	- การพิจารณาคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิด จะต้องพิจารณาให้ตรงตาม หลักกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ที่เกี่ยวข้อง
๖. การดำเนินการสอบสวน ของคณะกรรมการและการ รายงานผลการสอบสวนเสนอ กรมชลประทานเพื่อพิจารณา	๑. เมื่อกรมชลประทานลงนามในคำสั่ง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิดและ กษ. เห็นชอบ คำสั่งฯ แล้ว ให้แจ้งคำสั่งแต่งตั้งฯ และส่งเรื่องไปให้นิติกรเจ้าของสำนวน เพื่อดำเนินการ ๒. คณะกรรมการประชุมเพื่อดำเนินการ สอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ๓. คณะกรรมการดำเนินการสอบสวน โดยคณะกรรมการจะต้องให้โอกาส ผู้ถูกกล่าวหา ผู้ให้ถ้อยคำ ชี้แจงข้อเท็จจริง และโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานอย่าง เพียงพอและเป็นธรรม และตรวจสอบ สถานที่ สอบถ้อยคำบุคคล และรวบรวม พยานหลักฐานต่าง ๆ เพื่อให้ทราบ	- แบบฟอร์มบันทึกถ้อยคำ (สล.๑) - แบบรายงานผลการสอบสวน (สล.๒) - แบบหนังสือบันทึกข้อความ ของคณะกรรมการ เพื่อเสนอ กรมพิจารณาโดยผ่านสำนัก/ กอง/ศูนย์ ที่เกี่ยวข้อง และ สำนักกฎหมายและที่ดิน - ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติ เกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิด พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่ แก้ไข เพิ่มเติม	- คณะกรรมการสอบ ข้อเท็จจริงความรับผิด ทางละเมิด	-ปฏิบัติให้เป็นไปตามคำสั่ง ของกรมชลประทาน

รายละเอียดงาน	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระเบียบ เอกสาร บันทึก แนวทางแบบฟอร์มที่ใช้	ผู้รับผิดชอบ	เงื่อนไขการปฏิบัติงาน
	<ul style="list-style-type: none"> - มีการกระทำละเมิดหรือไม่ - มีเจ้าหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายอันเนื่องมาจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือไม่ - เจ้าหน้าที่ผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายจะต้องรับผิดชอบใช้เป็นจำนวนเท่าใด - กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดหลายคนเจ้าหน้าที่แต่ละคนมีส่วนความรับผิดชอบเป็นอย่างไร - ความเสียหายที่เกิดขึ้นหน่วยงานของรัฐมีส่วนบกพร่องหรือไม่ เพื่อที่จะนำส่วนความรับผิดชอบของหน่วยงานของรัฐหักออกจากค่าเสียหายที่จะเรียกกับเจ้าหน้าที่ <p>๔. เมื่อดำเนินการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้วและเห็นว่าข้อเท็จจริงชัดเจนพยานหลักฐานเพียงพอ กรรมการเลขานุการจัดทำรายงานผลการสอบสวน (สล.๒) ซึ่งความเห็นจะต้องประกอบไปด้วยข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และพยานหลักฐานประกอบการพิจารณาเพื่อเสนอกรมพิจารณาโดยผ่านสำนัก/กอง/ศูนย์ ที่เกี่ยวข้อง และสำนักกฎหมายและที่ดิน</p>			

รายละเอียดงาน	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระเบียบ เอกสาร บันทึก แนวทางแบบฟอร์มที่ใช้	ผู้รับผิดชอบ	เงื่อนไขการปฏิบัติงาน
<p>๗. กรมชลประทานโดย รธร. พิจารณาวินิจฉัยสั่งการ เห็นชอบ/ไม่เห็นชอบ ด้วยตามความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิด (อาศัยอำนาจตาม คำสั่ง กรม ชล ป ระ ทาน ที่ ข ๑๑๘๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๑)</p>	<p>๑. เมื่อกรมชลประทาน โดย รธร. ได้รับรายงานผลการสอบสวน ก็จะพิจารณาวินิจฉัยสั่งการ แบ่งออกได้เป็น ๓ กรณี ดังนี้</p> <p>๑.๑ กรณีผู้แต่งตั้งสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนเพิ่มเติม</p> <p>๑.๒ กรณีผู้แต่งตั้งเห็นชอบด้วยกับผลการสอบสวน</p> <p>- ก. กรณีเห็นควรยุติเรื่องไม่มีผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน ให้กรมส่งรายงานผลการสอบสวน ภายใน ๗ วัน นับแต่วันวินิจฉัยสั่งการ ไปยังกระทรวงการคลัง เพื่อตรวจสอบพิจารณาให้ความเห็นต่อไป เว้นแต่ เป็นเรื่องที่กระทรวงการคลัง ประกาศกำหนดว่าไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ ทั้งนี้ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>- ข. กรณีมีผู้ต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน ให้กรมส่งรายงานผลการสอบสวน ภายใน ๗ วัน นับแต่วัน</p>	<p>- ตัวอย่างรายงานผลการสอบข้อเท็จจริง (สล. ๒)</p>	<p>- กรมชลประทาน โดย รธร.</p>	<p>-เพื่อตรวจสอบความถูกต้องโดยชุดแจ้งอีกครั้งก่อนนำเสนอกระทรวงการคลัง</p>

รายละเอียดงาน	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระเบียบ เอกสาร บันทึก แนวทางแบบฟอร์มที่ใช้	ผู้รับผิดชอบ	เงื่อนไขการปฏิบัติงาน
	<p>วินิจฉัยสั่งการ ไปยังกระทรวงการคลัง เพื่อตรวจสอบพิจารณาให้ความเห็นต่อไป เว้นแต่ เป็นเรื่องที่กระทรวงการคลัง ประกาศกำหนดว่าไม่ต้องรายงานให้ กระทรวงการคลังตรวจสอบ ทั้งนี้ตาม ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิด ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม</p> <p>๓. กรณีผู้แต่งตั้งไม่เห็นชอบด้วยกับผลการ สอบสวน ให้กรมส่งรายงานผลการ สอบสวน ภายใน ๗ วัน นับแต่วันวินิจฉัย สั่งการ ไปยังกระทรวงการคลังเพื่อ พิจารณาให้ความเห็นต่อไป เว้นแต่ เป็น เรื่องที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนด ว่าไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลัง ตรวจสอบ ทั้งนี้ ตามระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การ ปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไข เพิ่มเติม</p>			

รายละเอียดงาน	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระเบียบ เอกสาร บันทึก แนวทางแบบฟอร์มที่ใช้	ผู้รับผิดชอบ	เงื่อนไขการปฏิบัติงาน
<p>๘. รายงานผลการพิจารณาให้ กระทรวงการคลัง พิจารณาวินิจฉัย สั่งการ</p>	<p>๑. เมื่อกรมชลประทาน โดย รธร. ได้พิจารณาวินิจฉัยสั่งการแล้ว ๒. จัดทำหนังสือเพื่อรายงานผล การพิจารณา วินิจฉัย สั่งการ ของ กรมชลประทานให้กระทรวงการคลัง ตรวจสอบพิจารณาต่อไป เว้นแต่เป็นเรื่อง ที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนดว่าไม่ ต้องรายงานให้กระทรวงการคลัง ตรวจสอบ (ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ที่ไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลัง ตรวจสอบ (หนังสือด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๐.๒/ว.๔๙ ลว. ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๒)</p>	<p>- ตัวอย่างหนังสือบันทึก ข้อความ นำเรียน ปลัด กระทรวงการคลัง - ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติ เกี่ยวกับความรับผิดทาง ละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไข เพิ่มเติม</p>	<p>- นิติกรเจ้าของ สำนวน - นิติกรที่ได้รับ มอบหมาย - สส.มด. - ผสค.มด. - ผส.มด. - กรมชลประทาน โดย รธร.</p>	
<p>๙. กระทรวงการคลัง เห็นชอบ/ ไม่เห็นชอบ ด้วยกับผลการ พิจารณาของกรมชลประทาน</p>	<p>๑. เมื่อกระทรวงการคลังตรวจสอบ พิจารณาแล้วเสร็จ และได้แจ้งผลการ พิจารณากลับมายังกรมชลประทาน ๒. เมื่อฝ่ายสอบสวนได้รับแจ้งผลการ พิจารณาจากกระทรวงการคลัง นิติกร เจ้าของสำนวนเสนอความเห็นของ กระทรวงการคลังให้ผู้แต่งตั้งทราบดี ดำเนินการตามความเห็นของ กระทรวงการคลัง</p>	<p>- ตัวอย่างหนังสือบันทึก ข้อความ แจ้งผลการ พิจารณา เรียน อธิบดีกรม ชลประทาน เพื่อทราบ</p>	<p>- นิติกรเจ้าของ สำนวน - นิติกรที่ได้รับ มอบหมาย - สส.มด. - ผสค.มด. - ผส.มด. - กรมชลประทาน โดย รธร.</p>	<p>ปลัดกระทรวงการคลัง พิจารณารายงานผลการ สอบสวน และเอกสาร ประกอบ</p>

รายละเอียดงาน	ขั้นตอนการปฏิบัติงาน	ระเบียบ เอกสาร บันทึก แนวทางแบบฟอร์มที่ใช้	ผู้รับผิดชอบ	เงื่อนไขการปฏิบัติงาน
<p>๑๐. กรมชลประทานโดยฝ่าย สอบสวน แจ้งผลการพิจารณา ของ กระทรวงการคลัง ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ</p>	<p>- เมื่อผู้แต่งตั้งได้ทราบผลการพิจารณาของ กระทรวงการคลังหรือดำเนินการ ตามความเห็นของกระทรวงการคลังแล้ว ให้แจ้งผลให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ</p>	<p>- ตัวอย่างหนังสือแจ้งผลการ พิจารณาให้กรมชลประทาน เพื่อทราบ - ตัวอย่างคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ ชุดใช้ค่าสินไหมทดแทน - ตัวอย่างหนังสือแจ้งผลการ พิจารณาให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ</p>	<p>- นิติกรเจ้าของ สำนวน - นิติกรที่ได้รับ มอบหมาย - สส.มด. - ผสค.มด. - ผส.มด.</p>	

๗. ระบบติดตามประเมินผล

กระบวนการ	มาตรฐาน/คุณภาพงาน	วิธีการติดตามประเมินผล	ผู้ติดตาม/ ประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
<p>๑. กรณีได้รับรายงานความเสียหายที่เกิดขึ้นจากหน่วยงานภายในหรือจากหน่วยงานภายนอกอื่น ๆ</p> <p>๒. พิจารณาข้อเท็จจริงเบื้องต้น เพื่อปรับเข้ากับหลักกฎหมาย ระเบียบคำสั่ง เพื่อเตรียมการในการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด</p> <p>๓. จัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด และหนังสือรายงานปลัด กษ. เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฯ</p> <p>๔. กรมชลประทาน โดย รธร. พิจารณาลงนามในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดและหนังสือถึงปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์</p>	<p>ตรวจสอบเอกสารหลักฐานเบื้องต้น ข้อมูลความเสียหายที่ส่งมายังฝ่ายสอบสวน ว่าข้อมูลเพียงพอในการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ</p> <p>ได้ข้อมูล ข้อเท็จจริง พยานหลักฐานครบถ้วนเพียงพอในการพิจารณาเพื่อปรับเข้ากับหลักกฎหมายในการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด</p> <p>การยก ร่างคำสั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดและร่างหนังสือถึง ปลัด กษ. ครบถ้วน ถูกต้อง เป็นไปตามระเบียบ ขั้นตอน และรูปแบบตามที่กฎหมายกำหนด</p> <p>รธร. เห็นชอบตามรูปแบบในร่างคำสั่งและร่างหนังสือถึงปลัด กษ. ลงนามในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดและร่างหนังสือถึงปลัด กษ</p>	<p>ประสานติดตามทางหนังสือ โทรศัพท์ โทรสารฯ เป็นต้น</p> <p>สอบถาม ติดตาม การดำเนินการ</p> <p>ตรวจสอบความถูกต้องของการจัดทำร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด</p> <p>ติดตามและประสานงาน</p>	<p>- นิติกรที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>- สสต. ๑ - ๓</p> <p>- สส.มด.</p> <p>- สสต. ๑ - ๓</p> <p>- สส.มด.</p> <p>- สสต. ๑ - ๓</p> <p>- สส.มด.</p> <p>- สสค.มด.</p> <p>- ผส.มด.</p> <p>- นิติกรที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>- สสต. ๑ - ๓</p> <p>- สส.มด.</p>	

กระบวนการ	มาตรฐาน/คุณภาพงาน	วิธีการติดตามประเมินผล	ผู้ติดตาม/ ประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
๕. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พิจารณาตรวจสอบการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการฯ	คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิด ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมาย	ติดตามและประสานงาน	- นิติกรที่ได้รับมอบหมาย - สสต. ๑ - ๓ - สส.มด	
๖. การดำเนินการสอบสวนของ คณะกรรมการและการรายงานผลการ สอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด เสนอกรมชลประทานเพื่อพิจารณา	ได้ข้อมูลและพยานหลักฐานที่ครบถ้วนเพียงพอ ในการวินิจฉัยเพื่อนำมาจัดทำสรุปรายงานผลการ สอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ที่ถูกต้องและเป็นธรรมเสนอกรมพิจารณา	ติดตาม สอบถาม เร่งรัด ให้คำแนะนำ ในการดำเนินการสอบข้อเท็จจริง	- สสต. ๑ - ๓ - สส.มด.	
๗. กรมชลประทานโดย ธร.พิจารณา วินิจฉัยสั่งการ เห็นชอบ/ไม่เห็นชอบ ด้วยตามความเห็นของคณะกรรมการ สอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด	สำนวนการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิดมีข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย ครบถ้วน ถูกต้อง และเป็นธรรม	ติดตามและประสานงาน	- นิติกรที่ได้รับมอบหมาย - สสต. ๑ - ๓ - สส.มด.	
๘. รายงานผลการพิจารณาให้ กระทรวงการคลัง ตรวจสอบพิจารณา วินิจฉัยสั่งการ	สำนวนการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิดมีข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย ครบถ้วน เพียงพอแก่การพิจารณาวินิจฉัยของปลัด กระทรวงการคลัง	ติดตามและประสานงาน	- นิติกรที่ได้รับมอบหมาย - สสต. ๑ - ๓ - สส.มด.	
๙. กระทรวงการคลัง เห็นชอบ/ไม่เห็นชอบ ด้วยกับผลการพิจารณา ของกรมชลประทาน	สำนวนการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิด และความเห็น มีข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย ครบถ้วนถูกต้อง และเป็นธรรม ในการวินิจฉัยสั่งการ	ติดตามและประสานงาน	- นิติกรที่ได้รับมอบหมาย - สสต. ๑ - ๓ - สส.มด.	

กระบวนการ	มาตรฐาน/คุณภาพงาน	วิธีการติดตามประเมินผล	ผู้ติดตาม/ ประเมินผล	ข้อเสนอแนะ
๑๐. กรมชลประทานโดยฝ่ายสอบสวน แจ้งผลการพิจารณาของ กระทรวงการคลัง ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ	ให้แนวทางเพื่อสั่งการหรือดำเนินการ ตามความเห็นของกระทรวงการคลัง	ติดตาม สอบถาม เร่งรัด การแจ้งผล การพิจารณา	- นิติกรที่ได้รับ มอบหมาย - สสค. ๑ - ๓ - สส.มค.	

๘. เอกสารอ้างอิง

๘.๑ กฎหมาย ระเบียบ

๑) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒) พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๘.๒ หนังสือสั่งการ คำแนะนำ แนวทางปฏิบัติ

๑) หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๑๐.๒/ว.๔๙ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๒ เรื่อง ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ที่ไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ

๒) หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๗/ว.๕๖ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๐ เรื่อง แนวทางการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดตามประเภทสำนวนการสอบสวน

รายละเอียดตามเอกสารภาคผนวกที่แนบ

๙. แบบฟอร์มที่ใช้

๙.๑ การสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

๑) กระบวนการขอทราบข้อเท็จจริง (เพิ่มเติม) และรายชื่อเจ้าหน้าที่

ก. ตัวอย่างหนังสือบันทึกข้อความขอทราบข้อเท็จจริง (เพิ่มเติม)

ข. ตัวอย่างหนังสือบันทึกข้อความขอรายชื่อเจ้าหน้าที่

๒) กระบวนการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

ก. ตัวอย่างหนังสือบันทึกข้อความเสนอ สส.มด.

ข. ตัวอย่างร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด เสนอกรมลงนาม

ค. ตัวอย่างร่างหนังสือถึงปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๓) กระบวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

ก. ตัวอย่างแบบฟอร์มบันทึกการสอบสวนคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด (สส.๑)

ข. ตัวอย่างแบบฟอร์มรายงานผลการสอบสวนคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด (สส.๒)

๔) กระบวนการสรุปรายงานผลการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

ก. ตัวอย่างบันทึกข้อความการสรุปรายงานผลการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

ข. ตัวอย่างหนังสือสรุปรายงานผลการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด เสนอกรมลงนาม

- ๕) กระบวนการส่งสำนวนการสอบสวนให้กระทรวงการคลังพิจารณา
- ก. ตัวอย่างหนังสือบันทึกข้อความนำเรียน กระทรวงการคลังพิจารณา
- ๗) กระบวนการแจ้งผลการพิจารณาของกระทรวงการคลังให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ
- ก. ตัวอย่างหนังสือบันทึกข้อความแจ้งกรมชลประทานเพื่อทราบ
- ข. ตัวอย่างหนังสือบันทึกข้อความแจ้งผู้เกี่ยวข้องทราบ
- รายละเอียดตามเอกสารภาคผนวกที่แนบ

ภาคผนวก

- ภาคผนวก ๑ ตัวอย่างแบบฟอร์มกระบวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด
- ภาคผนวก ๒ กฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ประกาศ แนวทางปฏิบัติ
- ภาคผนวก ๓ รายชื่อผู้จัดทำ

การสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

- ๑) กระบวนการขอทราบข้อเท็จจริง (เพิ่มเติม) และรายชื่อเจ้าหน้าที่
 - ก. ตัวอย่างหนังสือบันทึกข้อความขอทราบข้อเท็จจริง (เพิ่มเติม)
 - ข. ตัวอย่างหนังสือบันทึกข้อความขอรายชื่อเจ้าหน้าที่
- ๒) กระบวนการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด
 - ก. ตัวอย่างหนังสือบันทึกข้อความเสนอ สส.มด.
 - ข. ตัวอย่างร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดเสนอกรม
ลงนาม
 - ค. ตัวอย่างร่างหนังสือถึงปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
- ๓) กระบวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด
 - ก. ตัวอย่างแบบฟอร์มบันทึกการสอบสวนคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ
ทางละเมิด (สส.๑)
 - ข. ตัวอย่างแบบฟอร์มรายงานผลการสอบสวนคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ
ทางละเมิด (สส.๒)
 - ค. ตัวอย่างแบบฟอร์มการสอบข้อเท็จจริง กรณี... (สบ.๑)
 - ง. ตัวอย่างสรุปรายงานผลการสอบข้อเท็จจริง
- ๔) กระบวนการสรุปรายงานผลการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด
 - ก. ตัวอย่างบันทึกข้อความการสรุปรายงานผลการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด
 - ข. ตัวอย่างหนังสือสรุปรายงานผลการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดเสนอกรม
ลงนาม
- ๕) กระบวนการส่งสำนวนการสอบสวนให้กระทรวงการคลังพิจารณา
 - ก. ตัวอย่างหนังสือบันทึกข้อความนำเรียน กระทรวงการคลังพิจารณา
- ๖) กระบวนการแจ้งผลการพิจารณาของกระทรวงการคลังให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ
 - ก. ตัวอย่างหนังสือบันทึกข้อความแจ้งกรมชลประทานเพื่อทราบ
 - ข. ตัวอย่างหนังสือบันทึกข้อความแจ้งผู้เกี่ยวข้องเพื่อทราบ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ชื่อหน่วยงาน (สำนัก/กองศูนย์/โครงการ) โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๒๓๕๗

ที่ วันที่

เรื่อง ขอรบขอเท็จจริงและเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม

เรียน หัวหน้าฝ่ายสอบสวน

ตามที่สำนักงานชลประทานที่ ได้รายงานมา เมื่อวันที่เดือน.....พ.ศ.....ได้มี.....
(กรณีความเสียหาย)

..... เหตุเกิดบริเวณตำบล
..... อำเภอ.....จังหวัด..... เป็นเหตุให้ราชการได้รับความเสียหาย นั้น

.....(ฝ่ายสอบสวน)..... พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินการเป็นไป
ด้วยความถูกต้องเรียบร้อยตามระเบียบ กฎหมาย จึงเห็นสมควรนำเรียน(สำนัก/กองศูนย์/โครงการ)
เพื่อขอทราบข้อเท็จจริงและเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม เพื่อจักได้ดำเนินการตามระเบียบและกฎหมาย ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(.....)

นิติกร

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการชื่อหน่วยงาน (สำนัก/กองศูนย์/โครงการ) โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๒๓๕๗

ที่ วันที่

เรื่อง ขอรายชื่อเจ้าหน้าที่เพื่อแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง

เรียน หัวหน้าฝ่ายสอบสวน

ตามที่สำนักงานชลประทานที่ ได้รายงานว่ เมื่อวันที่เดือน.....พ.ศ.....ได้มี.....

(กรณีความเสียหาย)

..... เหตุเกิดบริเวณตำบล
..... อำเภอ.....จังหวัด..... เป็นเหตุให้ราชการได้รับความเสียหาย นั้น

.....(ฝ่ายสอบสวน)..... พิจารณาแล้ว เห็นสมควรแต่งตั้งคณะกรรมการ
สอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด เพื่อดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์
การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ จึงเห็นสมควรแจ้งให้(สำนัก/กองศูนย์/
โครงการ) พิจารณาเสนอรายชื่อเจ้าหน้าที่จำนวน ๒ ท่าน ที่มีได้มีส่วนได้เสียหรือเกี่ยวข้องกับกรณีดังกล่าว พร้อม
ระบุตำแหน่ง ระดับ สังกัด เข้าร่วมเป็นประธานกรรมการและกรรมการสอบข้อเท็จจริง โดยผู้ที่ได้รับการ
แต่งตั้งเป็นประธานควรมีตำแหน่งในระดับไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการโครงการหรือเทียบเท่า

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเรียน (ผู้อำนวยการสำนัก) ผ่าน (ผู้อำนวยการส่วน) เพื่อโปรดแจ้ง
(สำนัก/กองศูนย์/โครงการ) พิจารณาดำเนินการต่อไป

(.....)

นิติกร

บันทึกข้อความ

ตัวอย่างแบบฟอร์ม

๒ - ก

สำนักงาน (สำนัก/กอง/ศูนย์) โทร. โทรสาร

ที่ วันที่

เรื่อง ลงนามคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

เรียน ผส.มด. ผ่าน ผสค.มด.

ด้วยได้รับรายงานจาก.....(สำนัก/กอง/ศูนย์/โครงการ).(อธินายพฤติการณ์ในวันเกิดเหตุ และความเสียหายที่เกิดขึ้น เช่น ทุจริตทางการเงินหรือทรัพย์สินอย่างไร หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบอย่างไร หรืออุปสรรคอุบัติเหตุอย่างไร.....เป็นเหตุให้ทรัพย์สินของทางราชการได้รับความเสียหาย

ฝ่ายสอบสวน พิจารณาแล้ว เห็นสมควรแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด พร้อมทั้งรายงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะผู้บังคับบัญชา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการแต่งตั้งคณะกรรมการด้วย ทั้งนี้ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๘ และข้อ ๑๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเรียน รธร. เพื่อพิจารณาลงนามในร่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด และร่างหนังสือถึงปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ตามที่เสนอมาด้วยนี้ (อาศัยอำนาจตามคำสั่งกรมชลประทาน ที่ ข ๑๑๘๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๑)

(.....)

ตำแหน่ง.....(หัวหน้าฝ่ายสอบสวน).....

(.....)

นิติกร

คำสั่งกรมชลประทาน

ที่/๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

ด้วยได้รับรายงานจาก.....(ส่วนนัก/กอง/ศูนย์/โครงการ).....(อธิบายพฤติการณ์ในวันเกิดเหตุและความเสียหายที่เกิดขึ้น เช่น ทุจริตทางการเงินหรือทรัพย์สินอย่างไร หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบอย่างไร หรือรถประสบอุบัติเหตุอย่างไร.....) เป็นเหตุให้ทรัพย์สินของทางราชการได้รับความเสียหาย

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๘ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบคำสั่งกรมชลประทานที่ ข ๑๑๘๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๑ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดในเรื่องดังกล่าว ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

๑.	ตำแหน่ง.....	ประธานกรรมการ
๒.	ตำแหน่ง.....	ประธานกรรมการ
๓.	ตำแหน่ง.....	ประธานกรรมการ

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ดำเนินการตรวจสอบ สอบสวน และรวบรวมพยานหลักฐานกรณีดังกล่าว โดยถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลา ๖๐ วัน นับแต่วันที่แต่งตั้ง ในกรณีที่คณะกรรมการฯ ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาได้ให้คณะกรรมการฯ รายงานเหตุที่ทำให้การดำเนินการไม่แล้วเสร็จต่อผู้แต่งตั้ง เพื่อพิจารณาอนุมัติขยายระยะเวลาดำเนินการตามความจำเป็นครั้งละไม่เกิน ๓๐ วัน จนกว่าการดำเนินการจะแล้วเสร็จ แล้วสรุปสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด พร้อมเสนอความเห็นต่อผู้แต่งตั้งเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไป

สั่ง ณ วันที่ พ.ศ.

(.....)

ตำแหน่ง.....

ตัวอย่างแบบฟอร์ม

๒ - ค

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ชื่อหน่วยงาน (สำนัก/กอง/ศูนย์/โครงการ) โทร..... โทรสาร.....

ที่ กษ/..... วันที่.....

เรื่อง พิจารณาการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด.....

เรียน ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ด้วยได้รับรายงานจาก.....(สำนัก/กอง/ศูนย์/โครงการ).(อธิบายพฤติการณ์ในวันเกิดเหตุ. และความเสียหายที่เกิดขึ้น เช่น ทุจริตทางการเงินหรือทรัพย์สินอย่างไร หรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ. อย่างไร หรือรถประสบอุบัติเหตุอย่างไร.....) เป็นเหตุให้ทรัพย์สินของทางราชการได้รับความเสียหาย

เนื่องจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๒ วรรคหนึ่ง กำหนดให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด รายงานผู้บังคับบัญชาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการแต่งตั้งคณะกรรมการ กรมชลประทานจึงขอส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ พร้อมเอกสารในเรื่องนี้ มาเพื่อโปรดพิจารณาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีดังกล่าว ทั้งนี้ หากผลการพิจารณาเป็นประการใดขอได้โปรดแจ้งให้กรมชลประทานทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

(นายมนัส กำเนิดมณี)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมชลประทาน

(สธ. ๑)

บันทึกการสอบสวน
 คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด
 ตามคำสั่ง (หน่วยงาน) ที่.../
 ลงวันที่ เดือน พ.ศ.....

เรื่อง.....

สถานที่.....

วันที่..... เดือน พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี เชื้อชาติ..... สัญชาติ.....
 ศาสนา..... อาชีพ..... อยู่บ้านเลขที่..... ตรอก/ซอย..... ถนน.....
 แขวง..... เขต..... จังหวัด..... โทร.....
 สถานที่ทำงาน.....
 อยู่บ้านเลขที่..... แขวง.....
 เขต..... จังหวัด..... โทร.....
 บัตรประจำตัว..... เลขประจำตัวประชาชน.....
 -ออกให้โดย..... เมื่อวันที่.....เดือน..... พ.ศ.....
 หมดยุวันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

ข้าพเจ้าขอให้ถ้อยคำด้วยความสมัครใจและสัตย์จริงดังนี้

๑.

๒.

๓.

๔.

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า

ก. คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดได้แจ้งให้ทราบว่า ข้าพเจ้า มีสิทธิชี้แจงข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอและเป็นธรรม รวมทั้ง การให้ถ้อยคำตามบันทึกการสอบสวนฉบับนี้อาจใช้เป็นพยานหลักฐานในชั้นศาลได้

ข. คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบมิได้ทำหรือจัดให้ทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการล่อลวงหรือขู่เข็ญ หรือให้สัญญาเพื่อจูงใจให้ข้าพเจ้าให้ถ้อยคำอย่างใด ๆ

ค. ข้าพเจ้าได้อ่านบันทึกการสอบสวนฉบับนี้โดยตลอดแล้ว ขอรับรองว่าถูกต้อง ตรงตามที่ให้ถ้อยคำไว้ จึงลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ลงชื่อ.....ผู้ให้ถ้อยคำ
(.....)

ลงชื่อ.....ประธานกรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้พิมพ์/ผู้บันทึก
(.....)

(สธ. ๒)

รายงานผลการสอบสวน

คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบ

ตามคำสั่ง..... (หน่วยงาน).....ที่...../.....

ลงวันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

สถานที่

วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

ประเภทสำนวน

เรื่อง

ส่วนราชการ

วันเวลาเกิดเหตุ วันที่.....เดือน..... พ.ศ..... เวลา.....น.

สถานที่เกิดเหตุ.....

สาระสำคัญในข้อเท็จจริงบางประการ

๑) ผู้กระทำความเสียหายและผู้เกี่ยวข้อง

๑.๑ นาย..... (ผู้ก่อเหตุ)

๑.๒ นาย..... (ผู้บังคับบัญชา/เกี่ยวข้อง)

๒) ความเสียหาย.....บาท (ตาย.....คน บาดเจ็บ.....คน)

๓) ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน วันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

๔) ความเห็นพนักงานสอบสวน รับแจ้งไว้เป็นหลักฐาน/เพื่อดำเนินการต่อไป/

ส่ง ป.ป.ช.

๕) คำสั่งพนักงานอัยการ ส่งฟ้อง/งดการสอบสวน.....

๖) คำพิพากษา ให้กรม...../นาย.....

รับผิดชอบจ่ายเงินจำนวน..... บาท/ยกฟ้อง

ข้อเท็จจริงได้ความว่า เมื่อวันที่.....เดือน..... พ.ศ.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ตามผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดปรากฏข้อเท็จจริงสรุปได้ดังนี้

๑. ข้อเท็จจริง

๑.๑ ความเป็นมา/ผู้ตรวจสอบ/ร้องเรียน.....

.....

๑.๒ จากการตรวจสอบพบข้อเท็จจริง (ขั้นตอนที่กระทำผิด) ว่า.....

.....

๑.๓ ขั้นตอนการดำเนินการที่ถูกต้อง.....

.....

๒. ผู้เกี่ยวข้องให้ถ้อยคำสรุปได้ดังนี้

๒.๑ นาย.....ตำแหน่ง.....(ผู้ก่อเหตุ)

ให้ถ้อยคำว่า.....

๒.๒ นาย.....ตำแหน่ง.....(ผู้บังคับบัญชา/เกี่ยวข้อง)

ให้ถ้อยคำว่า.....

๒.๓ นาย.....ตำแหน่ง.....(พยานผู้รู้เห็นเหตุการณ์)

ให้ถ้อยคำว่า.....

๒.๔ นาย.....ตำแหน่ง.....(พยานแวดล้อมอื่น

ที่เห็นว่าสำคัญและมีผลต่อการพิจารณา) ให้ถ้อยคำว่า.....

๓. พยานหลักฐานสำคัญ (ถ้ามี)

๓.๑ เอกสาร ได้แก่.....

๓.๒ หลักฐานอื่น ๆ ได้แก่.....

๔. ข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อประกอบการพิจารณา

๔.๑ กฎหมาย/ระเบียบ/คำสั่ง ที่เกี่ยวข้อง

๔.๑.๑ พระราชบัญญัติมาตรา.....บัญญัติว่า

“”

๔.๑.๒ ระเบียบ.....ข้อ.....กำหนดว่า

“”

๔.๑.๓ มติ ค.ร.ม. เมื่อวันที่แจ้งตามหนังสือ.....

ที่...../.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.กำหนดสาระสำคัญ
โดยสรุปว่า.....

๔.๑.๔ คำสั่งกระทรวงที่...../.....

ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับ

๔.๑.๕ คำพิพากษาคดีหมายเลขแดงที่...../.....

ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.วินิจฉัยโดยสรุปว่า

๔.๑.๖ กรมมีหนังสือที่...../.....

ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.ชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า

๔.๔ ผลการสอบสวนข้อเท็จจริงเบื้องต้น สรุปได้ว่า.....

๔.๕ ผลการสอบสวนทางวินัย สรุปได้ว่า

๔.๔ ความเห็นพนักงานสอบสวน/วิทยากร/ผู้เชี่ยวชาญ.....

สรุปได้ว่า.....

๔.๗ นาย.....(ผู้ต้องรับผิด) มีหนังสืออุทธรณ์

ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ.สรุปได้ว่า.....

๕. ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

(เหตุผลประกอบกาพิจารณา).....

.....
.....
.....
.....
.....

(ความเห็น - มีผู้ต้องรับผิดหรือไม่ จำนวนเท่าใด).....
.....
.....

ลงชื่อ.....ประธานกรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ลงชื่อ.....กรรมการ
(.....)

ความเห็นผู้สังเกตตั้ง

-
-
-
-

ลงชื่อ.....ผู้ตั้งตั้ง
(.....)
วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ชื่อหน่วยงาน โทร.

ที่ วันที่

เรื่อง รายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด กรณี

เรียน อช. ผ่าน ผส.ขป. ๑๒, สส.มด. ผสค.มด. และ ผส.มด.

ตาม.....(ชื่อหน่วยงานที่แต่งตั้ง).....ได้มีคำสั่ง ที่ ลงวันที่
เดือน..... พ.ศ..... เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง ความรับผิดชอบทางละเมิด
กรณี.....ของโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษา..... สำนักชลประทานที่
ได้รับความเสียหาย นั้น

บัดนี้คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ได้ดำเนินการสอบสวนและรวบรวม
พยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องเสร็จสิ้นแล้ว จึงขอรายงานผลการสอบสวน ดังต่อไปนี้

๑. มูลกรณี เนื่องด้วยสำนักชลประทานที่ ได้รายงานว่า เมื่อวันที่เดือน
พ.ศ..... ได้เกิดเหตุ.....ได้รับความเสียหาย

๒. คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ได้รวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง
แล้วดังนี้

๒.๑ พยานบุคคล

๑) นาย/นาง/นางสาว..... ตำแหน่ง.....
(ผู้ก่อเหตุ) ให้ถ้อยคำสรุปได้ว่า

๒) นาย/นาง/นางสาว..... ตำแหน่ง.....
(ผู้บังคับบัญชาที่เกี่ยวข้อง) ให้ถ้อยคำสรุปได้ว่า

๓) นาย/นาง/นางสาว..... ตำแหน่ง.....
(พยานผู้รู้เห็นเหตุการณ์) ให้ถ้อยคำสรุปได้ว่า

๔) นาย/นาง/นางสาว..... ตำแหน่ง.....
(พยานแวดล้อมอื่นที่เห็นว่าสำคัญและมีผลต่อการพิจารณา) ให้ถ้อยคำสรุปได้ว่า

พยานเอกสาร ได้แก่

๒.๓ หลักฐานอื่น ๆ ได้แก่

๓. คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ได้ดำเนินการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว
ปรากฏข้อเท็จจริงดังนี้

(เหตุผลประกอบการพิจารณา).....

(ความเห็น - มีผู้ต้องรับผิดชอบหรือไม่ จำนวนเท่าใด).....

ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด

จากการสอบสวน โดยการตรวจสอบพื้นที่เกิดเหตุสภาพความเสียหาย ภาพถ่าย และสอบ
ถ้อยคำบุคคลต่าง ๆ แล้วคณะกรรมการสอบสวนพิจารณาแล้วเห็นว่าความเสียหายเกิดจาก.....

.....เป็นเหตุเกิดจาก..... มิได้
เกิดจากการจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่หรือผู้หนึ่งผู้ใด ไม่ควรให้ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่า
สินไหมทดแทนและไม่มีเหตุอันควรเชื่อว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่จึงไม่จำเป็นต้องแต่งตั้ง
คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ตามข้อ ๘ วรรคหนึ่ง ของระเบียบสำนัก
นายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ สมควรยุติ
เรื่อง แล้วรายงานให้ปลัดกระทรวงการคลังซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาเพื่อทราบและพิจารณาตามข้อ ๑๒ ของระเบียบ
สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่
พ.ศ. ๒๕๓๙ ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ลงชื่อ ประธานกรรมการ

(.....)

ลงชื่อ กรรมการ

(.....)

ลงชื่อ กรรมการและเลขานุการ

(.....)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ชื่อหน่วยงาน โทร.

ที่ วันที่

เรื่อง สรุปรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

เรียน หัวหน้าฝ่ายสอบสวน

ความเห็นของคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด

คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่า ความเสียหายทั้งหมดที่เกิดขึ้นกับทรัพย์สินของทางราชการ บริเวณโครงการชลประทาน...ได้แก่ บ้านพักราชการ โรงจอดรถ และรถยนต์ หมายเลขทะเบียน ... เกิดจากพายุ ฤดูร้อน เป็นภัยธรรมชาติที่มีอาจป้องกันได้ เป็นภัยจากภายนอก เป็นเหตุสุดวิสัยมิได้เกิดจากการกระทำโดยจงใจ หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่หรือผู้หนึ่งผู้ใด จึงไม่ควรให้ผู้ใดต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย และไม่มีเหตุอันควรเชื่อว่า ความเสียหายเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องแต่งตั้ง คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย หลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙ ข้อ ๘ วรรคหนึ่ง สมควรยุติเรื่อง แล้วรายงานให้ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาเพื่อทราบและพิจารณาตามระเบียบสำนัก นายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ข้อ ๑๒ ต่อไป

ความเห็นของงานสอบสวน.... (ผู้ตรวจสำนวน) พิจารณาจากพยานหลักฐานทั้งปวง เช่น พยานเอกสาร พยาน วัตถุ พยานบุคคล ประกอบประกาศจังหวัด... เรื่อง ประกาศเขตการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณี ฉุกเฉิน อำเภอเมือง... เมื่อวันที่..... และสำเนาประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา ฉบับที่ ลงวันที่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาหากเห็นชอบด้วยโปรดเสนอ ผส.มต. ผ่าน ผสค.มต. เพื่อพิจารณานำ
เรียน รรธ. ดังนี้

๑. เห็นชอบรายงานผลการสอบข้อเท็จจริงให้ยุติเรื่อง และ
๒. ลงนามในหนังสือรายงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่แนบ

(.....)

.....

(ชื่อ/ตำแหน่ง ผู้ตรวจสำนวน)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ..... กรมชลประทาน สำนักกฎหมายและที่ดิน โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๒๓๕๗

ที่..... วันที่.....

เรื่อง..... รายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด กรณี.....

เรียน ปลัดกระทรวงการคลัง

ด้วยกรมชลประทานได้มีคำสั่ง ที่ ข..... ลงวันที่.....
แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด กรณี.....
..... ผลการสอบสวนปรากฏข้อเท็จจริงว่า

คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดเห็นว่า ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับทรัพย์สิน
ของ..... ซึ่งเป็นทรัพย์สินของทางราชการในครั้งนี้ เนื่องจาก.....
ตัวอย่างเช่น ทุจริตทางการเงินหรือทรัพย์สิน , ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ , อุบัติเหตุ เป็นต้น มิได้เกิดจาก
การกระทำของเจ้าหน้าที่หรือผู้หนึ่งผู้ใด ไม่ควรให้ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนและไม่มีเหตุอันควรเชื่อว่า
ความเสียหายเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ จึงไม่จำเป็นต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิด
ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ตามข้อ ๘ วรรคหนึ่งของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับ
ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ สมควรยุติเรื่อง แล้วรายงานให้ปลัดกระทรวงการคลัง
ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาเพื่อทราบและพิจารณาตามข้อ ๑๒ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์
การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และกรมชลประทานพิจารณาแล้ว
เห็นชอบด้วยกับผลการสอบสวนของคณะกรรมการดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา พร้อมนี้ได้ส่งสำนวนการสอบสวนมาด้วยแล้ว

อธิบดีกรมชลประทาน

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ฝ่ายสอบสวน ส่วนสอบสวนและคดี สำนักกฎหมายและที่ดิน โทร. ๒๓๑๑.....

ที่ วันที่

เรื่อง แจ้งผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด กรณี.....

เรียน ผส.มด. ผ่าน ผสค.มด.

ตามที่กรมชลประทานได้มีหนังสือ ที่ กษ ลงวันที่ เดือน.....
พ.ศ..... เรื่อง รายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด กรณี

ได้รับความเสียหาย เป็นเหตุให้ทรัพย์สินของทางราชการได้รับความเสียหาย เรียน ปลัดกระทรวงการคลัง
เพื่อพิจารณา นั้น

บัดนี้ กระทรวงการคลังได้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณากรณีดังกล่าว โดยเห็นชอบตามที่
กรมชลประทานเสนอว่า ความเสียหายที่เกิดขึ้นในครั้งนี้อาจเกิดจาก..... (ความเสียหายที่เกิดขึ้น)

.....มิได้เกิดจาก
การกระทำของเจ้าหน้าที่หรือผู้หนึ่งผู้ใด ไม่ควรให้ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน และไม่มีเหตุอันควรเชื่อ
ว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ จึงไม่จำเป็นต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง
ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับ
ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ข้อ ๘ วรรคหนึ่ง และให้ยุติเรื่อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเรียน รร. ทราบผลการพิจารณายุติเรื่องของกระทรวงการคลัง
(อาศัยอำนาจตามคำสั่งกรมชลประทาน ที่ ข ๑๑๘๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๑)

(.....)

สส.มด.

(.....)

นิติกร

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ชื่อหน่วยงาน (สำนัก/กอง/ศูนย์) โทร. ๒๓๑๑.....

ที่ กษ / วันที่

เรื่องแจ้งผลการพิจารณาการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบกรณี

เรียน ผส.มด. ผ่าน ผสค.มด.

ตามที่กรมชลประทานได้มีหนังสือ ที่ กษ ลงวันที่ เดือน.....
พ.ศ..... เรื่อง รายงานผลการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบกรณี

ได้รับความเสียหาย เป็นเหตุให้ทรัพย์สินของทางราชการได้รับความเสียหาย เรียน ปลัดกระทรวงการคลัง
เพื่อพิจารณา นั้น

กระทรวงการคลังได้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณากรณีดังกล่าว โดยเห็นชอบตามที่
กรมชลประทานเสนอว่า ความเสียหายที่เกิดขึ้นในครั้งนี้อาจเกิดจาก.....(ความเสียหายที่เกิดขึ้น).....

มิได้เกิดจาก
การกระทำของเจ้าหน้าที่หรือผู้หนึ่งผู้ใด ไม่ควรให้ผู้ใดต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน และไม่มีเหตุอันควรเชื่อ
ว่าความเสียหายเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ จึงไม่จำเป็นต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริง
ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับ
ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ข้อ ๘ วรรคหนึ่ง และให้ยุติเรื่อง และเมื่อวันที่
รธ. ได้ทราบผลการพิจารณาของกระทรวงการคลังแล้ว (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบ)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเรียน (สำนัก/กอง/ศูนย์/โครงการ) เพื่อนำเรียน ผอ. (สำนัก/
กอง/ศูนย์/โครงการ) เพื่อทราบและให้แจ้ง.....(หน่วยงานที่เกิดความเสียหาย).....และผู้เกี่ยวข้อง
เพื่อทราบและเก็บไว้เป็นหลักฐานต่อไป

(.....)

ตำแหน่ง.....(หัวหน้าฝ่ายสอบสวน)

(.....)

นิติกร

๑. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. พระราชบัญญัติความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๓. หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนมาก ที่ กค ๐๔๑๐.๒/ว. ๔๙ ลงวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๒ เรื่อง ประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ที่ไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลัง ตรวจสอบ

๔. หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๔๐๖.๗/ว.๕๖ ลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๕๐ เรื่อง แนวทางการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบตามประเภทสำนวนการสอบสวน

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่
พ.ศ. ๒๕๓๙

โดยที่ได้มีการตราพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ขึ้น และกฎหมายดังกล่าวมีหลักการเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปจากแนวทางปฏิบัติในเรื่องความรับผิดทางแพ่งที่ทางราชการถือปฏิบัติในปัจจุบัน โดยได้แยกความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ออกเป็นเหตุที่เนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่และไม่ใช่การปฏิบัติหน้าที่ โดยเมื่อมีความเสียหายเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่นั้น หน่วยงานของรัฐจะต้องรับภาระชดใช้ค่าเสียหายไปก่อน ส่วนเจ้าหน้าที่ของรัฐจะรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายต่อหน่วยงานของรัฐเพียงใดนั้น ให้ไปไล่เบียดต่อไปในภายหลัง โดยจะยึดหลักว่าจะเรียกเอาแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐเฉพาะกรณีความเสียหายนั้นเกิดขึ้นโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเท่านั้น นอกจากนี้ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายให้เจ้าหน้าที่ของรัฐสามารถผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทนได้โดยค่างถึงรายได้ ฐานะ ครอบครัวและความรับผิดชอบ และพฤติการณ์แห่งกรณีประกอบด้วยสำหรับความเสียหายที่เกิดจากการที่ไม่ใช่การปฏิบัติหน้าที่ เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องถูกฟ้องและชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นการส่วนตัวโดยไม่เกี่ยวกับทางราชการสมควรวางระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ คณะรัฐมนตรีจึงมีมติให้วางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

ข้อ ๒^(๑) ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบความรับผิดชอบของข้าราชการในทางแพ่ง ซึ่งออกตามมติคณะรัฐมนตรี โดยหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วน ที่ นว ๑๕๕/๒๕๐๓ ลงวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๐๓

(๒) หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ ๑๓๕๘๒,๑๓๕๘๓ (บคร)/๒๕๐๔ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๐๔

(๓) หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๐๘/๖๔๖๖ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๐๙

(๔) หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๐๘/๑๐๒๘๓ ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๑๖

(๕) หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๐๘/ว.๒๗๒๗๔ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ๒๕๒๕

(๖) หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๑๔/๒๑๗๓๘ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๒๘

(๗) หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๕๑๔/๒๓๐๒๒ ลงวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๒๙

(๘) หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๑๔/๑๒๔๖๑ ลงวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๓๐

(๙) หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๑๔/๕๒๓๓๓ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๓๐

(๑๐) หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๕๑๔/๕๙๗๕ ลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๐

(๑๑) หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๑๔/๒๓๒๒๘ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๓๑

(๑๒) หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๑๔/๖๓๑๑๙ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๓๑

บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

เจ้าหน้าที่ หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่น ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งในฐานะเป็นกรรมการหรือฐานะอื่นใดบรรดาซึ่งได้รับแต่งตั้งหรือถูกสั่งให้ปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ คณะกรรมการ หมายความว่า คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ผู้แต่งตั้ง หมายความว่า ผู้แต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นเพื่อปฏิบัติตามระเบียบนี้ ความเสียหาย หมายความว่า ความเสียหายที่เกิดจากการละเมิดอย่างใด ๆ แต่ไม่รวมถึงการออกคำสั่งหรือกฎ

ข้อ ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ

ข้อ ๖ ในหมวดนี้

หน่วยงานของรัฐ หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือ ส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติ หรือพระราชกฤษฎีกาหรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

ข้อ ๗ เมื่อเกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐ ให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องแจ้งต่อผู้บังคับบัญชาโดยไม่ชักช้า และให้มีการรายงานตามลำดับชั้นถึงหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น

ข้อ ๘ เมื่อเกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐแห่งใด และหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นมีเหตุอันควรเชื่อว่าเกิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐดังกล่าวแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดขึ้นคณะหนึ่งโดยไม่ชักช้า เพื่อพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับผู้ต้องรับผิดชอบและจำนวนค่าสินไหมทดแทนที่ผู้ต้องหาต้องชดเชย

คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้มีจำนวนไม่เกินห้าคน โดยแต่งตั้งจากเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นหรือหน่วยงานของรัฐอื่นตามที่เห็นสมควร

กระทรวงการคลังอาจประกาศกำหนดว่าในกรณีความเสียหายที่เกิดขึ้นมีมูลค่าความเสียหายตั้งแต่จำนวนเท่าใด จะให้มีผู้แทนของหน่วยงานของรัฐหน่วยงานใดเข้าร่วมเป็นกรรมการด้วยก็ได้

ในการแต่งตั้งคณะกรรมการ ให้กำหนดเวลาแล้วเสร็จของการพิจารณาของคณะกรรมการไว้ด้วย

ข้อ ๙ ถ้าเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งหนึ่งทำให้เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐอีกแห่งหนึ่ง ให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำให้เกิดความเสียหายแจ้งต่อผู้บังคับบัญชาและให้มีการรายงานตามลำดับชั้นจนถึงหัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ตนสังกัด เว้นแต่

(๑) ถ้าเจ้าหน้าที่ผู้ทำให้เกิดความเสียหายเป็นรัฐมนตรี ให้แจ้งต่อนายกรัฐมนตรี

(๒) ถ้าเจ้าหน้าที่ผู้ทำให้เกิดความเสียหายเป็นกรรมการที่ตั้งขึ้นเพื่อปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐแห่งใด ให้แจ้งต่อหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น

(๓) ถ้าเจ้าหน้าที่ผู้ทำให้เกิดความเสียหายเป็นผู้ซึ่งไม่ได้สังกัดหน่วยงานของรัฐแห่งใด ให้แจ้งต่อกระทรวงการคลัง

(๔) ถ้าเจ้าหน้าที่ผู้ทำให้เกิดความเสียหายเป็นผู้ซึ่งไม่มีผู้บังคับบัญชาและมีใช้ปฏิบัติงานในราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามกฎหมาย

ว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้แจ้งต่อผู้มีอำนาจกำกับดูแล ผู้แต่งตั้งตน หรือผู้ซึ่งสั่งให้ตน ปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานของรัฐ

ข้อ ๑๐ ในกรณีความเสียหายเกิดขึ้นตามข้อ ๙ ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่ได้รับความเสียหายและ หัวหน้าหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นสังกัดหรือผู้ซึ่งระเบียบนี้กำหนดให้เป็นผู้รับแจ้งตามข้อ ๙ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) แล้วแต่กรณี มีอำนาจร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการ

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่เกิดความเสียหายแก่หน่วยงานของรัฐมากกว่าหนึ่งแห่ง และหรือความเสียหายเกิด จากผลการกระทำของเจ้าหน้าที่หลายหน่วยงาน ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการตามข้อ ๘ หรือข้อ ๑๐ บรรดาที่เกี่ยวข้อง แล้วแต่กรณี ร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการ

ข้อ ๑๒ ถ้าผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการตามข้อ ๘ ข้อ ๑๐ หรือข้อ ๑๑ ไม่ดำเนินการแต่งตั้ง คณะกรรมการภายในเวลาอันควรหรือแต่งตั้งกรรมการโดยไม่เหมาะสม ให้ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรือ รัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาหรือกำกับดูแลหรือควบคุมการปฏิบัติงานของบุคคลดังกล่าวมีอำนาจแต่งตั้ง คณะกรรมการหรือเปลี่ยนแปลงกรรมการแทนผู้มีอำนาจแต่งตั้งนั้นได้ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๑๓ ในการประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มา ประชุมเลือกกรรมการคนใดคนหนึ่งขึ้นทำหน้าที่แทน

มติที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการที่ไม่เห็นด้วยกับมติที่ประชุมอาจทำความเห็นแย้งมติที่ประชุม รวมไว้ในความเห็นของคณะกรรมการได้

ข้อ ๑๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่พิจารณาข้อเท็จจริงอันเกี่ยวกับการกระทำ ละเมิด โดยตรวจสอบข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานทั้งปวงที่เกี่ยวข้อง รับฟังพยานบุคคล หรือพยาน ผู้เชี่ยวชาญ และตรวจสอบเอกสาร วัตถุ หรือสถานที่

กระทรวงการคลังอาจกำหนดแนวทางการสอบข้อเท็จจริง การทำบันทึก และการรายงานผล เพื่อเป็น แนวทางปฏิบัติเป็นการทั่วไปได้

ข้อ ๑๕ คณะกรรมการต้องให้ออกโอกาสแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องหรือผู้เสียหายได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและ โต้แย้งแสดงพยานหลักฐานของตนอย่างเพียงพอและเป็นธรรม

ข้อ ๑๖ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ให้เสนอความเห็นไปยังผู้แต่งตั้ง ถ้าผู้แต่งตั้งขอให้ทบทวน หรือสอบสวนเพิ่มเติม ให้คณะกรรมการรีบดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่ผู้แต่งตั้งกำหนด

ความเห็นของคณะกรรมการต้องมีข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายที่แจ้งชัดและต้องมีพยานหลักฐานที่ สนับสนุนประกอบด้วย

ความเห็นของคณะกรรมการไม่ผูกมัดผู้แต่งตั้งหรือรัฐที่จะมีความเห็นเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๑๗ เมื่อผู้แต่งตั้งได้รับผลการพิจารณาของคณะกรรมการแล้วให้วินิจฉัยสั่งการว่ามีผู้รับผิดชอบใช้ค่า สิ้นไหมทดแทนหรือไม่ และเป็นจำนวนเท่าใดแต่ยังมีต้องแจ้งการสั่งการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

ให้ผู้แต่งตั้งส่งสำนวนภายในเจ็ดวันนับแต่วันวินิจฉัยสั่งการให้กระทรวงการคลังเพื่อตรวจสอบ เว้นแต่เป็น เรื่องที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนดว่าไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ

ให้กระทรวงการคลังพิจารณาโดยไม่ชักช้า และให้มีอำนาจตรวจสอบพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ในกรณี ที่เห็นสมควรจะให้บุคคลใดส่งพยานหลักฐานหรือมาให้ถ้อยคำเพื่อประกอบการพิจารณาเพิ่มเติมอีกก็ได้

ในระหว่างการพิจารณาของกระทรวงการคลัง ให้ผู้แต่งตั้งสั่งการให้เตรียมเรื่องให้พร้อมสำหรับการ ออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชำระค่าสินไหมทดแทนหรือดำเนินการฟ้องคดีเพื่อมิให้ขาดอายุความสองปีนับจากวันที่ผู้ แต่งตั้งวินิจฉัยสั่งการ

ให้กระทรวงการคลังพิจารณาให้แล้วเสร็จก่อนอายุความสองปีสิ้นสุดไม่น้อยกว่าหกเดือน ถ้ากระทรวงการคลังไม่แจ้งผลการตรวจสอบให้ทราบภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ผู้แต่งตั้งมีคำสั่งตามที่เห็นสมควรและแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เว้นแต่ในกรณีหน่วยงานของรัฐนั้นเป็นราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้กระทรวงการคลังพิจารณาให้แล้วเสร็จก่อนอายุความสองปีสิ้นสุดไม่น้อยกว่าหนึ่งปี ถ้ากระทรวงการคลังไม่แจ้งผลการตรวจสอบให้ทราบภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ผู้แต่งตั้งมีคำสั่งตามที่เห็นสมควรและแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

ข้อ ๑๘ เมื่อกระทรวงการคลังพิจารณาเสร็จแล้ว ให้ผู้แต่งตั้งมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลังและแจ้งคำสั่งนั้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ แต่ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่เสียหายเป็นราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้กำกับดูแลหรือควบคุมหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นวินิจฉัยสั่งการให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวปฏิบัติตามที่เห็นว่าถูกต้อง

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่เสียหายตามวรรคหนึ่งสั่งการตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ให้ผู้แต่งตั้งดำเนินการเพื่อออกคำสั่งให้ชำระค่าสินไหมทดแทน หรือฟ้องคดีต่อศาลอย่าให้ขาดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้แต่งตั้งแจ้งคำสั่งให้ผู้รับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนทราบ

ข้อ ๑๙ การแจ้งคำสั่งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบตามข้อ ๑๗ และข้อ ๑๘ ให้แจ้งด้วยว่าผู้นั้นมีสิทธิร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์และฟ้องคดีต่อศาลได้พร้อมกับแจ้งกำหนดอายุความร้องทุกข์และอายุความฟ้องคดีต่อศาลให้ทราบด้วย

ข้อ ๒๐ ในกรณีร่วมกันแต่งตั้งคณะกรรมการตามข้อ ๑๐ หรือข้อ ๑๑ ให้ผู้แต่งตั้งร่วมกันวินิจฉัยสั่งการ และเสนอความเห็นทั้งหมด ไม่ว่าจะเห็นตรงกันหรือไม่ ไปยังกระทรวงการคลัง และเมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๑๗ และข้อ ๑๘ แล้วถ้าผลในขั้นที่สุดผู้แต่งตั้งร่วมยังมีความเห็นตามข้อ ๑๘ แตกต่างกันจนหาข้อยุติไม่ได้ก็ให้เสนอเรื่องให้คณะรัฐมนตรีวินิจฉัยชี้ขาด

ข้อ ๒๑ ในการพิจารณาของกระทรวงการคลัง ให้มี คณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่ง เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นต่อกระทรวงการคลัง

ให้คณะกรรมการตามวรรคหนึ่งประกอบด้วยอธิบดีกรมบัญชีกลางเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน และผู้แทนกระทรวงการคลังตามจำนวนที่จำเป็นซึ่งปลัดกระทรวงการคลังแต่งตั้ง เป็นกรรมการ

คณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่งอาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่มอบหมายได้

ในการประชุมของคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่งให้นำความในข้อ ๑๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๒ ในกรณีที่ความเสียหายเกิดแก่เงิน ให้ใช้เป็นเงินแต่เพียงอย่างเดียว

ข้อ ๒๓ ในกรณีที่ความเสียหายมิได้เกิดแก่เงิน จะดำเนินการดังต่อไปนี้แทนการชำระเงินก็ได้

(๑) ชดใช้เป็นทรัพย์สินอย่างเดียวกัน โดยมีสภาพ คุณภาพ ปริมาณ และลักษณะเดียวกันกับทรัพย์สินที่สูญหายหรือเสียหายและใช้งานแทนได้เช่นเดียวกับทรัพย์สินที่สูญหายหรือเสียหาย โดยทำสัญญายินยอมชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเป็นทรัพย์สินดังกล่าว

(๒) ซ่อมแซมหรือบูรณะทรัพย์สินที่ชำรุดเสียหายให้คงสภาพเดิม โดยทำสัญญาว่าจะจัดการให้ทรัพย์สินคงสภาพเหมือนเดิมภายในเวลาไม่เกินหกเดือน

(๓) การชดใช้เป็นทรัพย์สินหรือการซ่อมแซมหรือบูรณะทรัพย์สินที่แตกต่างไปจาก (๑) หรือ (๒) ต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังก่อน

การชดใช้ค่าเสียหายเป็นทรัพย์สินหรือการซ่อมแซมหรือบูรณะทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้มีการตรวจรับตามระเบียบว่าด้วยการพัสดุของทางราชการหรือของหน่วยงานของรัฐนั้น ๆ

การทำสัญญาตามวรรคหนึ่งต้องจัดให้มีผู้ค้ำประกัน และในกรณีที่เห็นสมควรจะใหวางหลักประกันด้วยก็ได้

ข้อ ๒๔ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบตาย ให้รับดำเนินการตามระเบียบนี้โดยอนุโลม เพื่อให้ได้ข้อยุติโดยเร็วและระมัดระวังอย่าให้ขาดอายุความมรดก ในกรณีที่ผู้แต่งตั้งเห็นว่าเจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่หน่วยงานของรัฐ ให้ส่งเรื่องให้พนักงานอัยการเพื่อฟ้องผู้จัดการมรดกหรือทายาทต่อไป ในกรณีของผู้แต่งตั้งร่วมถ้ามีความเห็นแตกต่างกันให้ดำเนินการไปพลางก่อนตามความเห็นของผู้แต่งตั้ง สำหรับหน่วยงานของรัฐที่เสียหาย และถ้าต่อมามีข้อยุติเป็นประการใดให้แก้ไขเปลี่ยนแปลงการดำเนินการไปตามนั้น

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบและขอผ่อนชำระค่าสินไหมทดแทนไม่ว่าจะเกิดขึ้นในขั้นตอนใด ให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายกำหนดจำนวนเงินที่ขอผ่อนชำระนั้นตามความเหมาะสม โดยคำนึงถึงรายได้ค่าใช้จ่ายในการดำรงชีพตามฐานานุรูปของเจ้าหน้าที่ ความรับผิดชอบที่บุคคลนั้นมีอยู่ตามกฎหมายหรือศีลธรรมอันดี และพฤติการณ์แห่งกรณีประกอบด้วย

ในการให้ผ่อนชำระ ต้องจัดให้มีผู้ค้ำประกัน และในกรณีที่เห็นสมควรจะใหวางหลักประกันด้วยก็ได้

ข้อ ๒๖ กระทรวงการคลังอาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการค้ำประกัน การวางหลักประกัน หนังสือผ่อนชำระ และสัญญาค้ำประกันก็ได้

ข้อ ๒๗ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน แม้ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ ให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายพิจารณาผ่อนผันตามความเหมาะสมตามหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนดและต้องไม่ดำเนินคดีล้มละลายแก่ผู้นั้น แต่ถ้าการที่ไม่สามารถชำระหนี้ได้นั้นเกิดจากการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงของเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่กระทำการใด ๆ อันเป็นการประพฤติชั่วอย่างร้ายแรงเพื่อให้หน่วยงานของรัฐไม่ได้รับชำระหนี้ครบถ้วน ให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีล้มละลาย

ข้อ ๒๘ การประนีประนอมยอมความไม่ว่าจะเกิดขึ้นในขั้นตอนใดต้องได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลังก่อน เว้นแต่กระทรวงการคลังจะประกาศกำหนดเป็นอย่างอื่น

ข้อ ๒๙ ในกรณีตามข้อ ๒๖ ข้อ ๒๗ หรือข้อ ๒๘ ถ้าเกี่ยวกับหน่วยงานของรัฐที่เป็นราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ การดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบสำหรับหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น

หมวด ๒

กรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก

ข้อ ๓๐ ในหมวดนี้

หน่วยงานของรัฐ หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม และราชการส่วนภูมิภาคแต่ไม่รวมถึงราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

ข้อ ๓๑ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลภายนอกถ้าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นเห็นว่าความเสียหายเกิดขึ้นเนื่องในการที่ตนได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นแจ้งต่อผู้บังคับบัญชาโดยไม่ชักช้า และให้มีการรายงานตามลำดับชั้นถึงหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น แต่ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เป็นรัฐมนตรีหรือกรรมการที่ตั้งขึ้นเพื่อปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐหรือผู้ซึ่งไม่สังกัดหน่วยงานของรัฐแห่งใดหรือผู้ซึ่งไม่มีผู้บังคับบัญชา ให้ดำเนินการตามข้อ ๙ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) และให้นำข้อ ๘ ถึงข้อ ๒๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๓๒ ในกรณีที่ผู้เสียหายยื่นคำขอให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ให้หน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ผู้นั้นสังกัด หรือกระทรวงการคลัง ในกรณีที่เจ้าหน้าที่มิได้สังกัดหน่วยงานใด หรือหน่วยงานของรัฐแห่งใดแห่งหนึ่ง ในกรณีที่ความเสียหายเกิดจากผลการกระทำของเจ้าหน้าที่หลายหน่วยงาน รับคำขอนั้นและดำเนินการตามระเบียบนี้โดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่ผู้เสียหายยื่นคำขอผิดหน่วยงาน ให้หน่วยงานผู้รับคำขอรีบส่งเรื่องไปยังหน่วยงานของรัฐที่เห็นว่า เป็นหน่วยงานของรัฐที่จะต้องรับผิดชอบพิจารณาต่อไปและให้แจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบ กรณีดังกล่าวนี้ให้ถือว่า หน่วยงานของรัฐได้รับคำขอให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนนับแต่วันที่รับคำขอที่ส่งมานั้น

ข้อ ๓๓ เมื่อได้รับคำขอตามข้อ ๓๒ และหน่วยงานของรัฐที่ได้รับคำขอไว้เห็นว่า เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตน ให้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการต่อไปโดยไม่ชักช้า

ข้อ ๓๔ ในกรณีที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ให้แก่ผู้ยื่นคำขอให้หน่วยงานของรัฐที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนปฏิบัติตามที่กระทรวงการคลังกำหนด

ให้คิดดอกเบี้ยตามอัตราดอกเบี้ยผิดนัดนับแต่วันกระทำละเมิดในจำนวนเงินที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้ยื่นคำขอจนถึงวันชำระค่าสินไหมทดแทน

ข้อ ๓๕ ในกรณีที่ผู้เสียหายฟ้องคดีต่อศาล ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการโดยไม่ชักช้า เว้นแต่จะ ได้มีการตั้งคณะกรรมการดังกล่าวไว้แล้ว และให้ประสานงานกับสำนักงานอัยการสูงสุดเพื่อเตรียมการต่อสู้คดีต่อไป พร้อมทั้งรายงานให้กระทรวงการคลังทราบและปฏิบัติตามที่ได้รับคำแนะนำจากกระทรวงการคลัง

ข้อ ๓๖ ถ้าผู้แต่งตั้งเห็นว่าความเสียหายเกิดจากเจ้าหน้าที่มิได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ หรือเมื่อได้ฟังความเห็นของคณะกรรมการ หรือได้รับทราบผลการพิจารณาของกระทรวงการคลังแล้ว เห็นว่าความเสียหายเกิดจากเจ้าหน้าที่มิได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ให้เรียกเจ้าหน้าที่ผู้นั้นเข้ามาเป็นคู่ความในคดีด้วย

ข้อ ๓๗ ถ้าผลการพิจารณาของผู้แต่งตั้งยุติเป็นที่สุดว่า ความเสียหายเกิดจากเจ้าหน้าที่ได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ จะต้องไม่มีการเรียกเจ้าหน้าที่เข้ามาเป็นคู่ความในคดี แต่ถ้าผู้เสียหายได้ฟ้องเจ้าหน้าที่ต่อศาลก่อนแล้วหรือมีการเรียกเจ้าหน้าที่เข้ามาเป็นคู่ความในคดีก่อนแล้ว ให้ผู้แต่งตั้งแจ้งผลการพิจารณาให้พนักงานอัยการเพื่อแถลงต่อศาล เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีโอกาสพ้นจากการเป็นคู่ความในคดี และขอให้พนักงานอัยการช่วยเหลือทางคดีแก่เจ้าหน้าที่ในระหว่างนั้นด้วย

ข้อ ๓๘ ในกรณีหน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอกในความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่นั้น ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่จะมีหรือไม่ และเพียงใด เป็นกรณีที่หน่วยงานของรัฐจะพิจารณาไล่เบี้ยเอาจากเจ้าหน้าที่ในภายหลัง ซึ่งคณะกรรมการ ผู้แต่งตั้ง และกระทรวงการคลัง แล้วแต่กรณี ต้องพิจารณาด้วยว่าจะมีการไล่เบี้ยหรือไม่ หรือจะไล่เบี้ยให้ชดใช้เพียงใด และให้นำข้อ ๒๒ ถึงข้อ ๒๙ มาใช้บังคับกับการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่หน่วยงานของรัฐได้ใช้ให้แก่ผู้เสียหาย โดยอนุโลม

ประกาศ ณ วันที่ ๑๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๙

บรรหาร ศิลปอาชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ การที่เจ้าหน้าที่ดำเนินกิจการต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐนั้น หาได้เป็นไปเพื่อประโยชน์อันเป็นการเฉพาะตัวไม่ การปล่อยให้ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ในกรณีที่ปฏิบัติงานในหน้าที่และเกิดความเสียหายแก่เอกชนเป็นไปตามหลักกฎหมายเอกชนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จึงเป็นการไม่เหมาะสมก่อให้เกิดความเข้าใจผิดว่า เจ้าหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบในการกระทำต่าง ๆ เป็นการเฉพาะตัวเสมอไป เมื่อการที่เข้าไปทำให้หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอกเพียงใดก็จะมีภาระฟ้องไล่เบี้ยเอาจากเจ้าหน้าที่เต็มจำนวนนั้น ทั้งที่บางกรณีเกิดขึ้นโดยความไม่ตั้งใจหรือความผิดพลาดเล็กน้อยในการปฏิบัติหน้าที่ นอกจากนี้ ยังมีการนำหลักเรื่องลูกหนี้ร่วมในระบบกฎหมายแพ่งมาใช้บังคับ ให้เจ้าหน้าที่ต้องร่วมรับผิดชอบในการกระทำของเจ้าหน้าที่ผู้อื่นด้วย ซึ่งระบบนั้นมุ่งหมายแต่จะได้เงินครบโดยไม่คำนึงถึงความเป็นธรรมที่จะมีต่อแต่ละคน กรณีเป็นการก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่เจ้าหน้าที่และยังเป็นการบั่นทอนกำลังขวัญในการทำงานของเจ้าหน้าที่ด้วย จนบางครั้งกลายเป็นปัญหาในการบริหารเพราะเจ้าหน้าที่ไม่กล้าตัดสินใจดำเนินงานเท่าที่ควร เพราะเกรงความรับผิดชอบที่จะเกิดแก่ตน อนึ่ง การให้คุณให้โทษแก่เจ้าหน้าที่เพื่อควบคุมการทำงานของเจ้าหน้าที่ยังมีวิธีการในการบริหารงานบุคคลและการดำเนินการทางวินัยกำกับดูแลอีกส่วนหนึ่งอันเป็นหลักประกันมิให้เจ้าหน้าที่ทำการใด ๆ โดยไม่รอบคอบอยู่แล้ว ดังนั้น จึงสมควรกำหนดให้เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบทางละเมิดในการปฏิบัติงานในหน้าที่เฉพาะเมื่อเป็นการจงใจกระทำเพื่อการเฉพาะตัว หรือจงใจให้เกิดความเสียหายหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเท่านั้น และให้แบ่งแยกความรับผิดชอบของแต่ละคนมิให้นำหลักลูกหนี้ร่วมให้เกิดความเป็นธรรมและเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของรัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

พ.ศ. ๒๕๓๙

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๙

เป็นปีที่ ๕๑ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่สมควรมีกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

มาตรา ๒^(๑) พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ บรรดากฎหมาย กฎ และข้อบังคับใด ๆ ในส่วนที่มีบัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับบทแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้พระราชบัญญัตินี้แทน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

เจ้าหน้าที่ หมายความว่า ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้าง หรือผู้ปฏิบัติงานประเภทอื่น ไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้งในฐานะเป็นกรรมการหรือฐานะอื่นใด

หน่วยงานของรัฐ หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม

ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น และรัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา และให้

หมายความรวมถึงหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๕ หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบต่อผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ ในกรณีนี้ผู้เสียหายอาจฟ้องหน่วยงานของรัฐดังกล่าวได้โดยตรง แต่จะฟ้องเจ้าหน้าที่ไม่ได้

ถ้าการละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่ซึ่งไม่ได้สังกัดหน่วยงานของรัฐแห่งใดให้ถือว่ากระทรวงการคลังเป็นหน่วยงานของรัฐที่ต้องรับผิดตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๖ ถ้าการกระทำละเมิดของเจ้าหน้าที่มิใช่การกระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบในการนั้นเป็นการเฉพาะตัว ในกรณีนี้ผู้เสียหายอาจฟ้องเจ้าหน้าที่ได้โดยตรง แต่จะฟ้องหน่วยงานของรัฐไม่ได้

มาตรา ๗ ในคดีที่ผู้เสียหายฟ้องหน่วยงานของรัฐ ถ้าหน่วยงานของรัฐเห็นว่าเป็นเรื่องที่เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบหรือต้องร่วมรับผิดชอบ หรือในคดีที่ผู้เสียหายฟ้องเจ้าหน้าที่ถ้าเจ้าหน้าที่เห็นว่าเป็นเรื่องที่หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบหรือต้องร่วมรับผิดชอบ หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ดังกล่าวมีสิทธิขอให้ศาลที่พิจารณาคดีนั้นอยู่เรียกเจ้าหน้าที่หรือหน่วยงานของรัฐ แล้วแต่กรณี เข้ามาเป็นคู่ความในคดี

ถ้าศาลพิพากษายกฟ้องเพราะเหตุที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ที่ถูกฟ้องมิใช่ผู้ต้องรับผิดชอบ ให้ขยายอายุความฟ้องร้องผู้ที่ต้องรับผิดชอบซึ่งมิได้ถูกเรียกเข้ามาในคดีออกไปถึงหกเดือนนับแต่วันที่คำพิพากษานั้นถึงที่สุด

มาตรา ๘ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายเพื่อการละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวแก่หน่วยงานของรัฐได้ถ้าเจ้าหน้าที่ได้กระทำการนั้นไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง

สิทธิเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามวรรคหนึ่งจะมีได้เพียงใดให้คำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมในแต่ละกรณีเป็นเกณฑ์โดยมิต้องให้ใช้เต็มจำนวนของความเสียหายก็ได้

ถ้าการละเมิดเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวม ให้หักส่วนแห่งความรับผิดชอบดังกล่าวออกด้วย

ในกรณีที่การละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่หลายคน มิให้นำหลักเรื่องลูกหนี้ร่วมมาใช้บังคับและเจ้าหน้าที่แต่ละคนต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเฉพาะส่วนของตนเท่านั้น

มาตรา ๙ ถ้าหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหาย สิทธิที่จะเรียกให้อีกฝ่ายหนึ่งชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตนให้มีกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ได้ใช้ค่าสินไหมทดแทนนั้นแก่ผู้เสียหาย

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เป็นผู้กระทำความผิดต่อหน่วยงานของรัฐไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ผู้นั้นอยู่ในสังกัดหรือไม่ ถ้าเป็นการกระทำในการปฏิบัติหน้าที่การเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ให้นำบทบัญญัติมาตรา ๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม แต่ถ้ามิใช่การกระทำในการปฏิบัติหน้าที่ให้บังคับตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนจากเจ้าหน้าที่ทั้งสองประการตามวรรคหนึ่ง ให้มีกำหนดอายุความสองปี นับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่ ผู้จะพึงต้องใช้ค่าสินไหมทดแทน และกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นไม่ต้องรับผิดชอบ แต่กระทรวงการคลังตรวจสอบแล้วเห็นว่าต้องรับผิดชอบ ให้สิทธิเรียกร้องค่าสินไหมทดแทนนั้นมีกำหนดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่หน่วยงานของรัฐมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่ผู้เสียหายเห็นว่า หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบตามมาตรา ๕ ผู้เสียหายจะยื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐให้พิจารณาชดใช้ค่าสินไหมทดแทนสำหรับความเสียหายที่เกิดแก่ตนก็ได้ ในการนี้หน่วยงานของรัฐต้องออกใบรับคำขอให้ไว้เป็นหลักฐานและพิจารณาคำขอนั้นโดยไม่ชักช้า เมื่อหน่วยงานของรัฐมีคำสั่งเช่นใดแล้วหากผู้เสียหายยังไม่พอใจในผลการวินิจฉัยของหน่วยงานของรัฐก็ให้มีสิทธิร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตนได้รับแจ้งผลการวินิจฉัย

ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาคำขอที่ได้รับตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน หากเรื่องใดไม่อาจพิจารณาได้ทันในกำหนดนั้นจะต้องรายงานปัญหาและอุปสรรคให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดหรือกำกับหรือควบคุมดูแลหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นทราบและขออนุมัติขยายระยะเวลาออกไปได้ แต่รัฐมนตรีดังกล่าวจะพิจารณาอนุมัติให้ขยายระยะเวลาให้อีกได้ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

มาตรา ๑๒ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่หน่วยงานของรัฐได้ใช้ให้แก่ผู้เสียหายตามมาตรา ๘ หรือในกรณีที่เจ้าหน้าที่ต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเนื่องจากเจ้าหน้าที่ผู้นั้นได้กระทำความผิดต่อหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๑๐ ประกอบกับมาตรา ๘ ให้หน่วยงานของรัฐที่เสียหายมีอำนาจออกคำสั่งเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นชำระเงินดังกล่าวภายในเวลาที่กำหนด

มาตรา ๑๓ ให้คณะรัฐมนตรีจัดให้มีระเบียบเพื่อให้เจ้าหน้าที่ซึ่งต้องรับผิดชอบตามมาตรา ๘ และมาตรา ๑๐ สามารถผ่อนชำระเงินที่จะต้องรับผิดชอบนั้นได้โดยคำนึงถึงรายได้ ฐานะ ครอบครัวและความรับผิดชอบ และพฤติการณ์แห่งกรณีประกอบด้วย

มาตรา ๑๔ เมื่อได้มีการจัดตั้งศาลปกครองขึ้นแล้ว สิทธิร้องทุกข์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยร้องทุกข์ตาม
มาตรา ๑๑ ให้ถือว่าเป็นสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง
มาตรา ๑๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
บรรหาร ศิลปอาชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ:- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ การที่เจ้าหน้าที่ดำเนินกิจการต่าง ๆ ของหน่วยงานของรัฐนั้น หาได้เป็นไปเพื่อประโยชน์อันเป็นการเฉพาะตัวไม่ การปล่อยให้ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ ในกรณีที่ปฏิบัติงานในหน้าที่และเกิดความเสียหายแก่เอกชนเป็นไปตามหลักกฎหมายเอกชนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จึงเป็นการไม่เหมาะสมก่อให้เกิดความเข้าใจผิดว่า เจ้าหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบในการกระทำต่าง ๆ เป็นการเฉพาะตัวเสมอไปเมื่อการที่เข้าไปทำให้หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอกเพียงใดก็จะมีภาระฟ้องไล่เบี้ยเอาจากเจ้าหน้าที่เต็มจำนวนนั้น ทั้งที่บางกรณีเกิดขึ้นโดยความไม่ตั้งใจ หรือความผิดพลาดเพียงเล็กน้อยในการปฏิบัติหน้าที่ นอกจากนี้ ยังมีการนำหลักเรื่องลูกหนี้ร่วมในระบบกฎหมายแพ่งมาใช้บังคับ ให้เจ้าหน้าที่ต้องร่วมรับผิดชอบในการกระทำของเจ้าหน้าที่ผู้อื่นด้วย ซึ่งระบบนั้นมุ่งหมายแต่จะได้เงินครบโดยไม่คำนึงถึงความเป็นธรรมที่จะมีต่อแต่ละคน กรณีเป็นการก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่เจ้าหน้าที่และยังเป็นการบั่นทอนกำลังขวัญในการทำงานของเจ้าหน้าที่ด้วยจนบางครั้งกลายเป็นปัญหาในการบริหารเพราะเจ้าหน้าที่ไม่กล้าตัดสินใจดำเนินงานเท่าที่ควร เพราะเกรงความรับผิดชอบที่จะเกิดแก่ตน อนึ่ง การให้คุณให้โทษแก่เจ้าหน้าที่เพื่อควบคุมการทำงานของเจ้าหน้าที่ยังมีวิธีการในการบริหารงานบุคคล และการดำเนินการทางวินัยกำกับดูแลอีกส่วนหนึ่ง อันเป็นหลักประกันมิให้เจ้าหน้าที่ทำการใด ๆ โดยไม่รอบคอบอยู่แล้ว ดังนั้น จึงสมควรกำหนดให้เจ้าหน้าที่ต้องรับผิดชอบทางละเมิดในการปฏิบัติงานในหน้าที่เฉพาะเมื่อเป็นการจงใจกระทำเพื่อการเฉพาะตัว หรือจงใจให้เกิดความเสียหายหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเท่านั้น และให้แบ่งแยกความรับผิดชอบของแต่ละคนมิให้นำหลักลูกหนี้ร่วมมาใช้บังคับ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเป็นธรรมและเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของรัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ด่วนที่สุด
ที่ กษ ๐๓๐๗/

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๕ มิถุนายน ๒๕๕๒

เรื่อง รายงานความเสียหายที่ไม่ต้องส่งสำนวนให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ

เรียน ปลัดกระทรวง ผู้ว่าราชการจังหวัด อธิบดี ผู้อำนวยการ เลขาธิการ ผู้บัญชาการ อธิการบดี และหัวหน้า
หน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่พ.ศ.๒๕๓๙

อ้างถึง หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค. ๐๔๐๖.๒/ว. ๙๘ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๔๘

ตามที่กระทรวงการคลังได้อาศัยข้อกำหนดตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์
การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙ ข้อ ๑๗ วรรคสอง ออกประกาศ
กระทรวงการคลัง เรื่อง ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ที่ไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ
ฉบับลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม ๑๒๒ ตอนพิเศษ
๔๑ ง วันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๔๘ และได้แจ้งเวียนให้หน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิด
ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ถือปฏิบัติตามหนังสือที่อ้างถึง นั้น

บัดนี้ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้นำประกาศกระทรวงการคลัง เรื่อง ความรับผิดทางละเมิด
ของเจ้าหน้าที่ที่ไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ ลงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๒ ประกาศในราชกิจจา
นุเบกษา ฉบับประกาศทั่วไป เล่ม ๑๒๖ ตอนพิเศษ ๗๒ ง วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๒ แล้ว และเนื่องจาก
ประกาศฉบับใหม่ได้ยกเลิก ประกาศฉบับเดิม โดยมีการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญในส่วนของความเสียหายซึ่งมี
สาเหตุ จากการทุจริตทางการเงินหรือทรัพย์สิน และการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ ดังนี้

หลักเกณฑ์เดิม

"๒. ความเสียหายเกิดขึ้นแก่หน่วยงานของรัฐซึ่งมีสาเหตุจากการทุจริต เงินขาดบัญชีหรือการไม่
ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรีหรือข้อบังคับต่าง ๆ (เช่นการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย
ว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเงินการคลัง การจัดซื้อจัดจ้าง ไม่ปฏิบัติตามระเบียบฯ
ว่าด้วยการพัสดุหรือฝ่าฝืน มติคณะรัฐมนตรี เป็นต้น) หน่วยงานของรัฐไม่ต้องส่งเรื่องให้กระทรวงการคลัง
ตรวจสอบ ดังนี้

๒.๑ ความเสียหายซึ่งมีสาเหตุจากการทุจริตและหน่วยงานของรัฐ ได้พิจารณาให้ผู้ทุจริต
รับผิดชอบใช้เต็มจำนวนความเสียหายและพิจารณาให้ผู้เกี่ยวข้องที่ประมาท เลินเล่ออย่างร้ายแรงจนเป็นโอกาส
หรือช่องทางให้เกิดการทุจริตชดใช้ค่าเสียหายเต็มจำนวน ความเสียหายตามพระราชบัญญัติความรับผิด
ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แล้ว

๒.๒ ความเสียหายซึ่งมีสาเหตุจากการที่เงินขาดบัญชีหรือการไม่ปฏิบัติ ตามกฎหมาย กฎ
ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรีหรือข้อบังคับต่าง ๆ และต้องมีได้เกิดจากการทุจริต เมื่อหน่วยงานของรัฐได้พิจารณา
ให้ผู้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง ชดใช้ค่าเสียหายเต็มจำนวนความเสียหาย ตาม
พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.๒๕๓๙ แล้ว"

หลักเกณฑ์ใหม่

"๒. ความเสียหายเกิดขึ้นแก่หน่วยงานของรัฐซึ่งมีสาเหตุจากการทุจริต หรือมีสาเหตุมาจากการที่เงินขาดบัญชี หรือการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรีหรือข้อบังคับต่าง ๆ (เช่น การไม่ปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเงินการคลัง การจัดซื้อจัดจ้าง ไม่ปฏิบัติตามระเบียบฯ ว่าด้วยการพัสดุหรือฝ่าฝืนมติคณะรัฐมนตรี เป็นต้น) หน่วยงานของรัฐไม่ต้องส่งเรื่องให้กระทรวงการคลัง ตรวจสอบ ดังนี้

๒.๑ สำหรับส่วนราชการ ค่าเสียหายครั้งละไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท

๒.๒ สำหรับราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ค่าเสียหายครั้งละไม่เกิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท

๒.๓ ความเสียหายที่มีจำนวนเกินกว่าข้อ ๒.๑ และ ๒.๒ และ -หน่วยงานของรัฐได้พิจารณา ดังนี้

๒.๓.๑ ความเสียหายซึ่งมีสาเหตุจากการทุจริตและหน่วยงานของรัฐ ได้พิจารณาให้ผู้ทุจริตรับผิดชอบใช้เต็มจำนวนความเสียหายและพิจารณาให้ผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงจนเป็นโอกาสหรือช่องทางให้เกิดการทุจริต ชดใช้ค่าเสียหายเต็มจำนวนความเสียหายตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แล้ว

๒.๓.๒ ความเสียหายซึ่งมีสาเหตุจากการที่เงินขาดบัญชีหรือ การไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรีหรือข้อบังคับต่าง ๆ และต้องมีได้ เกิดจากการทุจริตและหน่วยงานของรัฐ ได้พิจารณาให้ผู้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ อย่างร้ายแรงชดใช้ค่าเสียหายเต็มจำนวนความเสียหาย ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แล้ว"

ส่วนหลักการและเงื่อนไขเกี่ยวกับความเสียหายจากสาเหตุอื่น ๆ ยังคงกำหนดไว้ เช่นเดียวกับประกาศฉบับเดิม ดังนั้น เพื่อให้หน่วยงานของรัฐได้ทราบถึงแนวทาง วิธีปฏิบัติ และขั้นตอนในการดำเนินการ ให้ไปในแนวทางเดียวกัน กระทรวงการคลังขอเรียนชักซ้อม ความเข้าใจ ดังนี้

๑. กรณีความเสียหายเกิดขึ้นแก่หน่วยงานของรัฐซึ่งค่าเสียหายเป็นไปตามนัย ข้อ ๒.๑ และ ๒.๒ แห่งประกาศกระทรวงการคลัง ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการขอชดเชยข้อเท็จจริง ความรับผิดทางละเมิด หรือการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดเสร็จสิ้นแล้ว แต่ยังมีได้ ส่งสำนวนการสอบสวนให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ นับตั้งแต่วันที่ประกาศมีผลใช้บังคับ (วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๒) หน่วยงานของรัฐไม่ต้องส่งสำนวนการสอบสวนให้ กระทรวงการคลังตรวจสอบ

๒. สำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดที่หน่วยงานของรัฐ ไม่ต้องส่งให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ ให้หน่วยงานของรัฐรวบรวมและรายงานให้ กระทรวงการคลังทราบ เป็นรายไตรมาส (ทุกระยะ ๓ เดือน ตามปีงบประมาณ) ตามแบบที่ กระทรวงการคลังกำหนด

๓. กรณีที่กระทรวงการคลังตรวจสอบรายงานตามข้อ ๒ พบว่า การดำเนินการ หรือกระบวนการสอบสวน หรือการวินิจฉัยความรับผิด ไม่เป็นไปตามระเบียบหรือแนวทางที่ กระทรวงการคลังกำหนด อันมีเหตุที่เห็นเป็นการสมควรหรือประโยชน์แห่งความยุติธรรม กระทรวงการคลังอาจเรียกสำนวนการสอบสวนมาเพื่อตรวจสอบได้ตามความเหมาะสม

๔. โดยที่หน่วยงานของรัฐหลายแห่งยังกรอกข้อมูลในแบบรายงานที่กระทรวงการคลัง กำหนด ไม่ถูกต้องครบถ้วนและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงได้จัดทำคำอธิบายและตัวอย่าง การกรอกข้อมูลเพิ่มเติมตามประเภทสำนวนการสอบสวน ๕ ประเภท ให้ใหม่แล้ว

ทั้งนี้ ประกาศกระทรวงการคลัง แบบที่กระทรวงการคลังกำหนดพร้อมคำอธิบาย และตัวอย่าง การกรอกข้อมูล ตลอดจนเหตุผลในการออกประกาศ หน่วยงานของรัฐสามารถ ค้นหาและตรวจสอบได้ที่ www.cgd.go.th

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ
วิสุทธิ ศรีสุพรรณ
(นายวิสุทธิ ศรีสุพรรณ)
รองปลัดกระทรวงการคลัง
หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน

กรมบัญชีกลาง
สำนักความรับผิดชอบทางแพ่ง
กลุ่มงานพัฒนาและบริหารงานละเมิดและแพ่ง
โทร. ๐ ๒๒๗๑ ๑๙๙๙

ที่ กค ๐๔๐๖.๗/ว.๕๖

กระทรวงการคลัง

ถนนพระราม ๖ กทม. ๑๐๔๐๐

๑๒ กันยายน ๒๕๕๐

เรื่อง แนวทางการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดตามประเภทสำนวนการสอบสวน

เรียน ปลัดกระทรวง ผู้ว่าราชการจังหวัด อธิบดี ผู้อำนวยการ เลขาธิการ ผู้บัญชาการ อธิการบดี และหัวหน้า
หน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่พ.ศ.๒๕๓๙

อ้างถึง ๑. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิด ทางละเมิดของ
เจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

๒. หนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๐๕๒๖.๖/ว ๓๔๐๘๖ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๐

๓. หนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๖.๓/ว ๓๓๖ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางการสอบสวนตามประเภทสำนวน (ส.๑-ส.๕)

๒. แบบบันทึกการสอบสวน (สล.๑)

๓. แบบรายงานผลการสอบสวน (สล.๒)

ตามที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับ ความรับผิด
ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ข้อ ๑๔ วรรคสอง กำหนดว่า "กระทรวง การคลังอาจกำหนดแนวทาง
การสอบข้อเท็จจริง การทำบันทึกและการรายงานผล เพื่อเป็น แนวทางปฏิบัติเป็นการทั่วไปได้"
ซึ่งกระทรวงการคลังได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับ ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ โดยกำหนดหัวข้อ
การสอบสวนและแบบบันทึก การสอบสวนให้หน่วยงานของรัฐถือปฏิบัติตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ ความละเอียด
แจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วเห็นว่า แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับหัวข้อ การสอบสวนและบันทึก
การสอบสวนตามหนังสือกระทรวงการคลังดังกล่าวข้างต้น ได้ใช้มา เป็นระยะเวลาานานพอสมควรแล้ว
ประกอบกับจากการตรวจสอบสำนวนการสอบข้อเท็จจริง ความ รับผิดชอบทางละเมิดของกระทรวงการคลัง
ในช่วงเวลาที่ผ่านมามีพบว่า หน่วยงานของรัฐ บางแห่งได้ดำเนินการสอบสวนและสรุปรายงานผลการสอบสวน
โดยมีข้อมูลรายละเอียด และเอกสารพยานหลักฐานยังไม่ครบถ้วนเพียงพอที่จะประกอบการตรวจสอบ
ข้อเท็จจริงและพิจารณาให้ความเป็นธรรมแก่เจ้าหน้าที่ ผู้เกี่ยวข้องซึ่งอาจจะต้องรับผิดชอบทางละเมิด
รวมทั้งบุคคลภายนอกผู้ได้รับความเสียหายจากเหตุละเมิด ทำให้กระทรวงการคลังต้องขอให้ หน่วยงานของรัฐ
ดำเนินการแสวงหาพยานเอกสารหลักฐานและสอบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติม และในบางกรณีศาลปกครองมีคำสั่ง
ให้ยกเลิกเพิกถอนคำสั่งของหน่วยงานของรัฐที่เรียกให้ เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน
เนื่องจากมิได้ให้โอกาสแก่ เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องได้ชี้แจงข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอ
และเป็นธรรม ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด ของเจ้าหน้าที่
เป็นไปด้วยความรวดเร็ว รอบคอบ และมีแนวทางเดียวกัน จึงให้ยกเลิกหนังสือ กระทรวงการคลัง
ที่ กค ๐๕๒๖.๖/ว. ๓๔๐๘๖ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๔๐ และ กำหนดแนวทางปฏิบัติใหม่ ดังนี้

๑. แนวทางการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ โดยแยกตามประเภทการ
กระทำ ความเสียหาย เพื่อให้การสอบสวนเป็นไปด้วยความละเอียด รอบคอบและครบถ้วนทุกประเด็นให้จัด
ประเภทสำนวนการสอบสวนเป็น ๕ ประเภท ดังนี้

- ๑.๑ ทุจริตทางการเงินหรือทรัพย์สิน (ส.๑)
๑.๒ ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ (ส.๒)
๑.๓ คนร้ายกระทำโจรกรรมหรือทรัพย์สินสูญหาย (ส.๓)
๑.๔ อาคารสถานที่ถูกเพลิงไหม้ (ส.๔)
๑.๕ อุบัติเหตุ (ส.๕)

๒. แบบบันทึกการสอบสวน (สส.๑) กำหนดให้มีการแจ้งสิทธิให้ผู้ถูกสอบสวนทราบ ก่อนดำเนินการสอบสวน รวมทั้งกำหนดสาระสำคัญที่จำเป็น เนื่องจากอาจต้องใช้เอกสาร ดังกล่าวเป็น พยานหลักฐานในการดำเนินคดีชั้นศาล

๓. แบบรายงานผลการสอบสวน (สส.๒) กำหนดสาระสำคัญที่จำเป็นเพื่อให้ คณะกรรมการ สอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดใช้เป็นแนวทางการรายงานผลการพิจารณา และเสนอความเห็น ต่อหน่วยงานของรัฐ และให้หน่วยงานของรัฐผู้แต่งตั้งใช้ประกอบ การพิจารณาวินิจฉัยสั่งการความรับผิดชอบ ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ต่อไป

สำหรับการส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ ขอให้ดำเนินการตามนัยหนังสือกรมบัญชีกลาง ที่ กค ๐๔๐๖.๙ว. ๓๓๖ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ (หนังสือที่อ้างถึง ๓) โดยให้ Scan เอกสารประกอบการพิจารณา และทำการบันทึก เป็น PDF ไฟล์ (.pdf) และบันทึกเอกสารที่จัดทำขึ้นใหม่ด้วยโปรแกรม Microsoft Word (.doc) รวมทั้งบันทึก ข้อมูลดังกล่าวลงแผ่น CD-ROM แล้วจัดส่งพร้อมรายงาน ผลการสอบสวนที่ส่งให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ โดยไม่ต้องส่งสำเนาเอกสารให้กระทรวงการคลังอีก ทั้งนี้ หากหน่วยงานใดยังไม่มีความพร้อมในการดำเนินการ ดังกล่าวจะจัดส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบเป็นเอกสารไปพลางก่อนก็ได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้เจ้าหน้าที่ในสังกัดถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

อุทิศ ธรรมวาทีน

(นายอุทิศ ธรรมวาทีน)

รองปลัดกระทรวงการคลัง

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านรายจ่ายและหนี้สิน

กรมบัญชีกลาง

สำนักความรับผิดชอบทางแพ่ง

กลุ่มวิเคราะห์และประเมินผลคดีปกครอง

โทร. ๐ ๒๒๙๘ ๖๘๒๗

แนวทางการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิด ตามประเภทสำนวนการสอบสวน

๑. ประเภทสำนวนการสอบสวน จัดเป็น ๕ ประเภท ดังนี้

- ๑) ทุจริตทางการเงินหรือทรัพย์สิน (ส.๑)
- ๒) ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ (ส.๒)
- ๓) คนร้ายกระทำความโจรกรรมหรือทรัพย์สินสูญหาย (ส.๓)
- ๔) อาคารสถานที่ถูกเพลิงไหม้ (ส.๔)
- ๕) อุบัติเหตุ (ส.๕)

โดยมีแนวทางการสอบสวนตามหัวข้อการสอบสวนแต่ละประเภทที่กำหนด ในแบบ ส.๑-๕

๒. แบบบันทึกการสอบสวน (สส.๑)

ให้ใช้แบบบันทึกการสอบสวน (สส.๑) สำหรับบันทึกการให้ถ้อยคำของเจ้าหน้าที่ หรือผู้เกี่ยวข้อง โดยก่อนดำเนินการสอบสวน คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดมีหน้าที่ต้องแจ้งสิทธิให้บุคคลผู้จะให้ถ้อยคำทราบดังนี้

- ๑) ผู้ให้ถ้อยคำมีสิทธิชี้แจงข้อเท็จจริงและโต้แย้งแสดงพยานหลักฐานอย่างเพียงพอและเป็นธรรม
- ๒) คำถามที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดจะถามต่อไปนี้ ผู้ให้ถ้อยคำจะตอบหรือไม่ตอบก็ได้ ถ้าคำถามใดไม่ตอบ ขอให้ให้เหตุผลสั้นๆ เพื่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดจะได้บันทึกไว้ รวมทั้งการให้ถ้อยคำตามบันทึกการสอบสวนฉบับนี้อาจใช้เป็นพยานหลักฐานในชั้นศาลได้

๓) คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดมีได้ทำหรือจัดให้ทำการใด ๆ ซึ่งเป็นการล่อลวงหรือขู่เข็ญ หรือให้สัญญาเพื่อจูงใจให้ผู้ให้ถ้อยคำให้ถ้อยคำอย่างไรก็ได้

สำหรับคำถามอื่น ๆ ให้ใช้แนวทางหัวข้อการสอบสวนที่กำหนดตามประเภทสำนวนการสอบสวน (ส.๑-๕) หรือคำถามอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดจะเห็นสมควร และสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

๓. แบบรายงานผลการสอบสวน (สส.๒)

เมื่อคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว ให้จัดทำรายงานผลการสอบสวนตามแนวทางที่กำหนดในแบบรายงานผลการสอบสวน (สส.๒) โดยควรมีข้อมูลรายละเอียดการสอบสวนสอดคล้องกับแนวทางหัวข้อการสอบสวนที่กำหนด ตามประเภทสำนวนการสอบสวน (ส.๑-๕) หรือข้อเท็จจริงหรือข้อมูลรายละเอียดอื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดทางละเมิดจะเห็นสมควร และสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

๑. ทุจริตทางการเงินหรือทรัพย์สิน

หัวข้อการสอบสวนโดยสังเขป

- ๑) วัน เวลาที่เกิดการทุจริต
- ๒) ชื่อ ตำแหน่ง และอำนาจหน้าที่ของผู้กระทำทุจริตในการปฏิบัติราชการโดยปกติ
- ๓) การกระทำ และพฤติการณ์การกระทำทุจริต
- ๔) ชื่อ ตำแหน่ง และอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่ร่วมงานหรือที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนผู้บังคับบัญชาตามสายงาน
- ๕) รายละเอียดการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดรวมทั้งผู้บังคับบัญชา ว่าตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง และหรือทางปฏิบัติที่ถูกต้องควรเป็นอย่างไร เปรียบเทียบกับการกระทำที่เกิดขึ้นจริง พร้อมแผนภูมิประกอบเปรียบเทียบระหว่างแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องกับการกระทำที่เกิดขึ้นจริง
- ๖) กฎหมายระเบียบข้อบังคับและคำสั่งเกี่ยวกับงานในหน้าที่นั้น ๆ หรืองานที่ได้รับมอบหมายมีอย่างไร
- ๗) หลักและวิธีปฏิบัติโดยปกติของงานหรือกิจการนั้นเป็นอย่างไร
- ๘) หลักฐานและเอกสารที่ผู้ทุจริตได้กระทำ หรือหลักฐานที่ผู้ทุจริตจะต้องกระทำแต่ได้ละเว้นไม่กระทำ
- ๙) รายการและจำนวนเงินที่ทุจริต หรือขาดหายไป
- ๑๐) เอกสารแจ้งความร้องทุกข์ สำเนาสำนวนการสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจ พนักงานอัยการ และความเห็น (ถ้ามี) ตลอดจนผลการฟ้องคดี
- ๑๑) กรณีมีการระบุว่า ลายมือชื่อปลอมได้มีการส่งหลักฐานให้ผู้ชำนาญของกองพิสูจน์ หลักฐานตรวจสอบหรือไม่ (ถ้ามี) ขอรายงานผลการพิสูจน์ดังกล่าว
- ๑๒) การเรียกร้องหรือฟ้องคดีกับธนาคารผู้จ่ายเงิน (ถ้ามี)
- ๑๓) ในกรณีเป็นเรื่องเกี่ยวกับเช็ค ขอสำเนาเช็ค สำเนาใบเสร็จรับเงิน เอกสารประกอบการส่งจ่ายผู้มีอำนาจสั่งจ่าย หลักฐานการได้รับชำระหนี้และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ๑๔) พฤติการณ์และกรณีแวดล้อมอื่น ๆ เช่น ผู้ทุจริตเป็นคนชอบเล่นการพนัน ใช้เงินเกินฐานะภาวะแห่งจิตใจ ฯลฯ
- ๑๕) สำเนารายงานความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือเหตุที่ทำให้ทราบ ว่ามีการกระทำทุจริต (ถ้ามี)
- ๑๖) ความเห็นและผลการดำเนินการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และผลการดำเนินคดีอาญา (ถ้ามี)
- ๑๗) กรณีมีการกระทำทุจริตเกิดขึ้นหลายกรณี ให้แยกการสอบสวนเป็นรายกรณี พร้อมความเห็น ว่าผู้กระทำการทุจริตและผู้บังคับบัญชาจะต้องรับผิดชอบหรือไม่ อย่างไร และเป็นจำนวนเงินเท่าใด
- ๑๘) บันทึกการให้ปากคำของผู้เกี่ยวข้อง และโดยเฉพาะผู้ที่จะต้องรับผิดชอบหรืออาจจะต้องรับผิดชอบ ทั้งนี้ ต้องให้บุคคลดังกล่าวได้มีโอกาสที่จะทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและเป็นธรรม และให้มีโอกาสโต้แย้ง และแสดงพยานหลักฐานของตนด้วย โดยต้องมีได้กระทำ การใดอันเป็นการล่อลวง ชูเชิญ ให้สัญญา หรือกระทำโดยมิชอบด้วยประการอื่น
- ๑๙) กรณีช่วงระยะเวลาที่เกิดความเสียหายมีผู้รับผิดชอบและเกี่ยวข้องหลายคน ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลง ตำแหน่งผู้รับผิดชอบหรือที่เกี่ยวข้องและหรือมีการโยกย้าย ให้ระบุรายละเอียดช่วงเวลาแต่ละคนต้องรับผิดชอบ และจำนวนความเสียหายซึ่งเกิดในช่วงระยะเวลาดังกล่าวพร้อมแผนภูมิประกอบ
- ๒๐) ข้อมูลรายละเอียดอื่น ๆ

๒. ไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ

หัวข้อการสอบสวนโดยสังเขป

- ๑) กฎหมาย ระเบียบ มติคณะรัฐมนตรี ข้อบังคับและคำสั่งที่เกี่ยวข้อง
- ๒) สำเนารายงานความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน หรือเหตุที่ทำให้ทราบว่ามี การไม่ปฏิบัติตามกฎหมายหรือระเบียบ (ถ้ามี)
- ๓) ความเห็นและหรือผลการดำเนินการของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน และผลการดำเนินคดีอาญา (ถ้ามี)
 - ๔) กรณีกำหนดราคากลางสูงกว่าราคาค่าก่อสร้าง
 - ก. รายละเอียดแสดงวิธีคำนวณค่าแพคเตอร์เอฟ (ถ้ามี)
 - ข. แหล่งที่มาของราคาวัสดุที่ใช้กำหนดเป็นราคากลาง
 - ค. ราคาวัสดุแยกเป็นประเภท ชนิด พร้อมราคา
 - ๕) กรณีไม่ปฏิบัติตามระเบียบพัสดุ
 - ก. ขั้นตอนดำเนินการก่อนมีการประกาศสอบราคา ประกวดราคาจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธีพิเศษ หรือก่อนมีการตกลงราคา แล้วแต่กรณี
 - ข. ประกาศสอบราคา ประกวดราคา ฯลฯ
 - ค. รายชื่อคณะกรรมการที่แต่งตั้งตามระเบียบทุกคน
 - ง. รายละเอียดการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องทั้งหมดรวมทั้ง ผู้บังคับบัญชา ระบุชื่อ และตำแหน่งว่าตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง และหรือทางปฏิบัติ ที่ถูกต้องควรเป็นอย่างไร เปรียบเทียบกับการกระทำที่เกิดขึ้นจริงพร้อมแผนภูมิประกอบ เปรียบเทียบระหว่างทางปฏิบัติที่ถูกต้องกับการกระทำที่เกิดขึ้นจริง
 - จ. รายงานผลการปฏิบัติงานและความเห็นของเจ้าหน้าที่และคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องทุกคณะ
 - ฉ. หากมีการยกเลิกการสอบราคา ประกวดราคาฯ ขอเหตุผลพร้อมหลักฐานที่เกี่ยวข้อง
 - ช. ความเห็นของผู้สั่งซื้อ/สั่งจ้าง
- ๖) จำนวนเงินที่ถือว่าทำให้ทางราชการได้รับความเสียหาย
- ๗) บันทึกการให้ปากคำของผู้เกี่ยวข้อง และโดยเฉพาะผู้ที่จะต้องรับผิดชอบหรืออาจจะต้องรับผิดชอบ ทั้งนี้ ต้องให้บุคคลดังกล่าวได้มีโอกาสที่จะทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและเป็นธรรม และให้มีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตนด้วย โดยต้องมีได้กระทำการใดอันเป็นการ ล่อลวง ชูเชิญ ให้สัญญา หรือกระทำโดยมิชอบด้วยประการอื่น

๘) กรณีช่วงระยะเวลาที่เกิดความเสียหายมีผู้รับผิดชอบและเกี่ยวข้องหลายคน ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งผู้รับผิดชอบหรือที่เกี่ยวข้องและหรือมีการโยกย้าย ให้ระบุ รายละเอียดช่วงเวลาที่แต่ละคนต้องรับผิดชอบ และจำนวนความเสียหายซึ่งเกิดในช่วงระยะเวลา ดังกล่าวพร้อมแผนภูมิประกอบ

๙) ข้อมูลรายละเอียดอื่น ๆ

๓. คนร้ายกระทำโจรกรรมหรือทรัพย์สินสูญหาย

หัวข้อการสอบสวนโดยสังเขป

- ๑) ข้อเท็จจริงทั่วไป และรายละเอียดของทรัพย์สินที่หาย
 - ก. วัน เวลาที่เกิดเหตุ
 - ข. เป็นทรัพย์สินชนิดใด ตั้งหรือเก็บรักษา ณ ที่ใด บริเวณที่ตั้งทรัพย์สินหรือสถานที่เก็บรักษาทรัพย์สิน มีทรัพย์สินที่ไม่ได้ถูกลักไปอยู่ด้วยหรือไม่ ถ้ามี อะไรบ้าง (อธิบายโดยละเอียดหรือแยกเป็นรายการ)
 - ค. รายการและมูลค่าของทรัพย์สินที่หายทั้งก่อนและหลังคำนวณค่าเสื่อมราคา
- ๒) อาคารและสถานที่ที่เก็บทรัพย์สิน
 - ก. ลักษณะของอาคาร ทางเข้า ทางออก ร่องรอยที่คนร้ายเข้าและออก มีรั้วรอบขอบชิดหรือไม่ อย่างไร แผนผังบริเวณอาคารหรือสถานที่เก็บรักษาทรัพย์สินที่สูญหาย
 - ข. พฤติการณ์ที่คนร้ายเข้าไปในอาคาร และทำการลักทรัพย์สินอย่างไร (ถ้าไม่มีหลักฐานแน่นอนก็ควรสันนิษฐาน)
 - ค. สถานที่เก็บทรัพย์สิน เป็นอะไร เช่น ตู้เหล็ก ตู้ไม้ ฯลฯ และมีลักษณะอย่างไร มีลิ้นชัก หรือมีของอื่นเก็บรวมอยู่ด้วยหรือไม่ ถ้ามี มีอะไรบ้าง ความมั่นคงแข็งแรง ของที่เก็บทรัพย์สินนั้น เช่น เป็นตู้เหล็ก มีกุญแจ ฯลฯ และตั้งอยู่ในบริเวณส่วนใดของอาคาร
 - ง. มีของอื่นที่ไม่หายเก็บรวมอยู่ในที่เก็บทรัพย์สินนั้นหรือไม่
 - จ. กุญแจอาคาร กุญแจสถานที่เก็บทรัพย์สิน เก็บรักษาไว้ที่ใด ผู้ใดเป็นผู้รับผิดชอบหรือเก็บรักษาและสูญหายหรือเสียหายไปในขณะเกิดเหตุหรือไม่
- ๓) ระเบียบ คำสั่ง และมาตรการในการป้องกันรักษาทรัพย์สิน
 - ก. ระเบียบ ข้อบังคับ และคำสั่งที่เกี่ยวกับการป้องกันดูแลรักษาทรัพย์สินกำหนดไว้อย่างไร
 - ข. มีการจัดเวรยามหรือไม่ ถ้ามี จัดเวรยามไว้อย่างไร
 - ค. ใครมีหน้าที่อยู่เวรยามและตรวจเวรในระหว่างทรัพย์สินหาย หรือสันนิษฐานว่าเป็นผู้มีหน้าที่เวรยามในระหว่างทรัพย์สินหาย ให้ระบุชื่อตำแหน่ง และการปฏิบัติหน้าที่ของเวรยามเหล่านั้น
 - ง. เจ้าหน้าที่เวรยามและผู้ตรวจเวรได้ปฏิบัติอย่างไร หรือละเลยต่อหน้าที่อย่างไร
 - จ. นอกจากเวรยามแล้ว ยังมีมาตรการอื่นที่ใช้สำหรับป้องกันอันตรายของทรัพย์สินด้วยหรือไม่
 - ฉ. บันทึกการตรวจเวรยามในช่วงเวลาที่เกิดเหตุ
- ๔) บันทึกการให้ปากคำของผู้เกี่ยวข้อง และโดยเฉพาะผู้ที่จะต้องรับผิดชอบหรืออาจจะต้องรับผิดชอบ ทั้งนี้ ต้องให้บุคคลดังกล่าวได้มีโอกาสที่จะทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและเป็นธรรม และให้มีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตนด้วย โดยต้องมีได้กระทำการใดอันเป็นการล่อลวง ชูเชิญ ให้สัญญา หรือกระทำโดยมิชอบด้วยประการอื่น

๕) กรณีช่วงระยะเวลาที่เกิดความเสียหายมีผู้รับผิดชอบและเกี่ยวข้องหลายคน ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งผู้รับผิดชอบหรือที่เกี่ยวข้องและหรือมีการโยกย้าย ให้ระบุ รายละเอียดช่วงเวลาที่แต่ละคนต้องรับผิดชอบ และจำนวนความเสียหายซึ่งเกิดในช่วง ระยะเวลา ดังกล่าวพร้อมแผนภูมิประกอบ

๖) ข้อมูลรายละเอียดอื่น ๆ

๔. อาคารสถานที่ถูกเพลิงไหม้

หัวข้อการสอบสวนโดยสังเขป

- ๑) ข้อเท็จจริงทั่วไป
 - ก. วัน เวลาที่เกิดเพลิงไหม้
 - ข. ตัวอาคารที่เกิดเพลิงไหม้ และลักษณะของอาคาร เช่น คอนกรีตเสริมเหล็ก ฯลฯ
 - ค. มูลค่าและรายการทรัพย์สินที่ถูกเพลิงไหม้แยกจากตัวอาคารที่ต้องซ่อมแซม
- ๒) การตรวจสอบสาเหตุ
 - ก. วัตถุประสงค์และร่องรอยที่เหลือจากเพลิงไหม้เพื่อนำมาสันนิษฐานว่าเกิดจากสาเหตุใด (ถ้าเป็นเพลิงไหม้จากที่อื่นที่เห็นชัดเจนแล้วลูกกลมมาอาจจะไม่ต้องสอบปัญหานี้ก็ได้)
 - ข. ประจักษ์พยานที่เห็นเหตุการณ์เพลิงไหม้ก่อนจะมีลักษณะรุนแรง (ถ้ามี) ที่จะชี้แจงว่าต้นเพลิงอยู่ตำแหน่งใด
- ๓) มาตรการในการป้องกันเพลิงไหม้
 - ก. มีการจัดเจ้าหน้าที่เวรรักษาการและดูแลสถานที่หรือไม่ อย่างไร
 - ข. ระเบียบหรือคำสั่งที่เกี่ยวกับการจัดเจ้าหน้าที่รักษาการดังกล่าวใครเป็นผู้วางระเบียบหรือออกคำสั่ง
 - ค. ได้มีการปฏิบัติหน้าที่เวรรักษาการอย่างไร หรือไม่ ในระหว่างเวลาเกิดเพลิงไหม้
- ๔) บุคคลที่เกี่ยวข้องที่เข้าทำงานหรือปฏิบัติหน้าที่เป็นประจำหรืออยู่อาศัยในอาคารหลังนั้น สอบพฤติการณ์รายละเอียดในการทำงานหรือปฏิบัติหน้าที่ หรืออยู่ในอาคารหลังนั้นครั้งสุดท้ายก่อนเพลิงไหม้
- ๕) การร้องทุกข์ และการสอบสวนของพนักงานสอบสวน และความเห็นของเจ้าหน้าที่กองพิสูจน์หลักฐาน หรือวิทยาการ ตลอดจนความเห็นของพนักงานอัยการ
- ๖) ข้อสันนิษฐานหรือข้อพิสูจน์สาเหตุที่เกิดเพลิงไหม้ อาจเป็นกรณีต่อไปนี้
 - ก. ไฟฟ้าลัด มีผู้ใดกระทำโดยประมาทหรือไม่อย่างไร
 - ข. เป็นการลอบวางเพลิงหรือไม่รู้ตัวและจับตัวผู้ต้องหาได้แล้วหรือไม่
 - ค. สาเหตุเกิดจากความประมาทของบุคคลหรือไม่ เช่น ทิ้งก้นบุหรี่ในที่ติดไฟง่าย ติดหลอดไฟฟ้าไว้ในที่อับและมีวัสดุที่ติดไฟได้ง่าย
 - ง. เหตุุนอกเหนือการควบคุม เช่น พายุพัดแรง เสาไฟฟ้าโค่นลงมาทำให้สายไฟเกิดลัดวงจร และสายไฟอยู่ใกล้อาคาร ฯลฯ
- ๗) บันทึกการให้ปากคำของผู้เกี่ยวข้อง และโดยเฉพาะผู้ที่จะต้องรับผิดชอบหรืออาจจะต้องรับผิดชอบ ทั้งนี้ ต้องให้บุคคลดังกล่าวได้มีโอกาสที่จะทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและเป็นธรรม และให้มีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตนด้วย โดยต้องมีได้กระทำการใดอันเป็นการล่อลวง ชูเชิญ ให้สัญญา หรือกระทำโดยมิชอบด้วยประการอื่น
- ๘) ข้อมูลรายละเอียดอื่น ๆ

๕. อุบัติเหตุ

หัวข้อการสอบสวนโดยสังเขป

๑) ข้อเท็จจริงทั่วไป

- ก. วัน เวลาที่เกิดเหตุ
- ข. ชื่อ ยี่ห้อ และเลขทะเบียนรถ
- ค. ชื่อผู้ขับ และฐานะตำแหน่ง
- ง. ชื่อเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาหรือผู้ควบคุมดูแลรถตลอดจนอำนาจหน้าที่
- จ. รายการและมูลค่าของทรัพย์สินที่สูญหาย (ก่อนและหลังหักค่าเสื่อมราคา)
- ฉ. มีผู้บาดเจ็บหรือเสียชีวิตหรือไม่

๒) การตรวจสอบสาเหตุที่เกิดขึ้น

- ก. ตรวจวัตถุพยาน เช่น ค้นชัก ค้นส่ง พวงมาลัย เครื่องยนต์ ฯลฯ
- ข. ร่องรอยล้อและเบรก ขอภาพถ่ายสี่ประกอบ (ถ้ามี)
- ค. รถคู่กรณีมีหรือไม่ ถ้ามีจะต้องสอบถามข้อ (๑) - (๒) ก. - ข. ด้วย
- ง. อัตราวิ่งของรถขณะเกิดเหตุและก่อนหน้านั้นตลอดจนพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องอื่น
- จ. สภาพของทางหรือพื้นถนน
- ฉ. สาเหตุภายนอกที่เข้ามาเกี่ยวข้อง เช่น คนวิ่งตัดหน้า สัตว์วิ่งตัดหน้า ฯลฯ
- ช. ระยะห่างระหว่างรถคันหน้าและรถคันหลัง (ในกรณีเกิดเหตุชนท้าย)
- ซ. พฤติการณ์อื่น ๆ

๓) สภาพของรถก่อนใช้

- ก. ตรวจสอบสภาพก่อนใช้อย่างไรหรือไม่
- ข. สภาพของรถเป็นอย่างไร เช่น เบรก พวงมาลัย ยาง และประวิติกาบำรุงรักษาฯ

๔) สภาพความเสียหายของรถหลังเกิดเหตุ

ก. ตรวจสอบสภาพความเสียหายของรถเปรียบเทียบกับอัตราวิ่งของรถว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ เช่น ผู้ขับรถให้ถ้อยคำว่าขับด้วยความเร็ว ๖๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง แต่สภาพของรถได้รับความเสียหายทั้งคัน หรือได้รับความเสียหายมากเกินไปกว่าที่ควร จะเป็น ฯลฯ ขอภาพถ่ายประกอบ (ถ้ามี)

ข. กรณีมีรถคู่กรณี ต้องตรวจสอบสภาพความเสียหายของทั้งสองฝ่าย เช่น รถคันใดวิ่งด้านซ้ายรถคันใดวิ่งด้านขวา หรือวิ่งตามกันมาในทิศทางเดียวกัน ฯลฯ เกิดการเฉี่ยวชนกันอย่างไร ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับรถราชการและรถคู่กรณีสอดคล้องกับคำให้การของฝ่ายใดมากกว่ากันและฝ่ายใดน่าจะเป็นฝ่ายก่อให้เกิดความเสียหายมากกว่ากัน หรือต่างฝ่ายต่างก่อให้เกิดความเสียหายไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน ฯลฯ

๕) สภาพของพื้นถนนหรือทางเป็นอย่างไร เช่น สภาพความกว้างของถนนและ ไหล่ถนน และใช้วิ่งรถได้ที่ช่องทาง ขอภาพถ่ายสี่ประกอบ (ถ้ามี)

๖) เมื่อเกิดอุบัติเหตุแล้วมีการแจ้งความต่อพนักงานสอบสวนหรือไม่ ถ้าไม่มีการแจ้งความ ขอทราบเพราะเหตุใด จึงไม่แจ้งความ

๗) ถ้ามีผู้บาดเจ็บหรือเสียชีวิต มีการร้องทุกข์และการสอบสวนของพนักงานสอบสวน หรือไม่ พร้อมความเห็นของพนักงานอัยการ (ถ้ามี)

๘) ระเบียบข้อบังคับในการใช้รถมิอย่างไร

๙) นำรถไปใช้ในราชการหรือไม่ ถ้าไปใช้ในราชการ ขอหลักฐานแสดงการขอใช้รถที่ได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชา

๑๐) ผู้ขับขี่มีใบอนุญาตขับขี่หรือไม่ หรือได้ขับรถมาแล้วนานเท่าใด

๑๑) สภาพแห่งจิตใจหรือสภาพแห่งร่างกายของผู้ขับเป็นอย่างไร เช่น ขับรถ แล้วเป็นปกติ ขับรถในขณะมีเมามสุรา เคยเป็นโรคลมบ้าหมูหรือมีประวัติเป็นโรคหัวใจ หรือต้องขับรถติดต่อกันเป็นเวลานาน

๑๒) รายงานผลการตรวจวัดระดับแอลกอฮอล์ในร่างกายของผู้ขับขี่

๑๓) บุคคลภายนอกซึ่งเป็นผู้เสียหายฟ้องเรียกค่าเสียหายจากทางราชการหรือไม่ ผลคดีเป็นอย่างไร

๑๔) บันทึกการให้ปากคำของผู้เกี่ยวข้อง และโดยเฉพาะผู้ที่จะต้องรับผิดชอบหรืออาจจะต้องรับผิดชอบ ทั้งนี้ ต้องให้บุคคลดังกล่าวได้มีโอกาสที่จะทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอ และเป็นธรรม และให้มีโอกาสโต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตนด้วย โดยต้องมีได้ กระทำการใดอันเป็นการล่อลวง ชูเชิญ ให้สัญญา หรือกระทำโดยมิชอบด้วยประการอื่น

๑๕) ข้อมูลรายละเอียดอื่น ๆ

คำอธิบาย

๑. ระบุประเภทความเสียหาย เช่น ทุจริตทางการเงินหรือทรัพย์สิน ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย หรือระเบียบ คนร้าย กระทำโจรกรรมหรือทรัพย์สินสูญหาย อาคารสถานที่ถูกเพลิงไหม้ อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่น ๆ

๒. ตั้งชื่อเรื่องให้ตรงกับข้อเท็จจริง และระบุชื่อหน่วยงานที่ได้รับความเสียหายด้วย เช่น "เจ้าหน้าที่ของส่วนราชการไม่ปฏิบัติตามระเบียบ"

๓. ระบุชื่อหน่วยงานของรัฐระดับกรม หากมีการเปลี่ยนชื่อใหม่ ให้วงเล็บชื่อเดิมกำกับไว้ด้วย เช่น กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย (สำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบท เดิม) สำนักงาน พัฒนาการกีฬา และนันทนาการ (กรมพลศึกษา เดิม) เทศบาลตำบลคลองหลวง (องค์การ บริหารส่วนตำบลคลองหลวง เดิม)

๔. ระบุวันเดือนปีและเวลาที่เกิดเหตุให้ชัดเจน หากเป็นช่วงเวลาคาบเกี่ยวไม่แน่นอนให้ระบุ ช่วงเวลาที่ใกล้เคียงที่สุด หรือตามที่หน่วยงานของรัฐวินิจฉัยไว้

- กรณีอุบัติเหตุ ให้ระบุวันด้วย เช่น วันจันทร์ อังคาร พุธ ฯ
- กรณีทุจริต ให้ระบุช่วงเวลาของการกระทำทุจริต ว่า ตั้งแต่เมื่อใดถึงเมื่อใด
- กรณีเป็นความเสียหายตามคำพิพากษา ให้ระบุวันที่หน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่จ่ายเงิน ตามคำพิพากษา

๕. ระบุชื่อสถานที่เกิดเหตุ หรือชื่อหน่วยงานย่อยที่ได้รับความเสียหาย พร้อมทั้งที่ตั้ง

(ตำบล อำเภอ จังหวัด)

๑) กระทบความเสียหายและผู้เกี่ยวข้อง

- ระบุชื่อผู้ก่อเหตุแห่งความเสียหาย เช่น ผู้ทุจริต ผู้ขับรถ (ไม่ว่าจะต้องรับผิดชอบหรือไม่ก็ตาม) ผู้ลักทรัพย์ ผู้วางเพลิง/ต้นเพลิง ฯลฯ และชื่อผู้เกี่ยวข้องกับเหตุละเมิดโดยตรง

๒) ความเสียหาย

- ระบุตามจำนวนที่หน่วยงานของรัฐแจ้งมาในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด (ความเสียหายตามความเห็นของคณะกรรมการระบุไว้ในความเห็นท้ายรายงานผลการสอบสวน)

๓) ระบุวันเดือนปีที่แจ้งความ กรณีไม่ได้แจ้งให้ระบุว่าไม่มีการแจ้งความ (เฉพาะเรื่องที่ต้อง แจ้งความ)

๔) สรุปความเห็นของตำรวจ เช่น รับแจ้งความเป็นหลักฐาน/ดำเนินการต่อไป /ส่งปช. / นาย ก กระทำโดยประมาท ผิด พรบ.จราจรทางบกฯ /งดการสอบสวนเนื่องจากพยาน หลักฐานไม่พอฟ้อง-ไม่รู้ตัว ผู้กระทำความผิด ฯลฯ

๕) คำสั่งพนักงานอัยการ เช่น ส่งฟ้องนาย ก. ข้อหา/งดการสอบสวน ฯลฯ

- ระบุพยานหลักฐานสำคัญ เช่น เอกสารหรือวัตถุที่เป็นหลักฐานสำคัญต่อการพิจารณาหรือวินิจฉัย เช่น สำเนาเช็ค.....(มีความผิดปกติอย่างไร) หนังสืออนุมัติ/อนุญาต/.....บุคคลใดลงลายมือชื่อ มีจุดสังเกตหรือแสดงความบกพร่องอย่างไร ภาพถ่ายสถานที่เกิดเหตุ.....แสดงให้เห็นว่าฝ่ายใดถูกหรือผิดอย่างไร ฯลฯ
- ระบุรายละเอียดโดยชัดเจนว่า กก.ละเมิด มีเหตุผลประกอบการพิจารณาอย่างไร จึงได้ชี้ว่า เกิดความเสียหายและมีเจ้าหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบหรือไม่ต้องรับผิดชอบ ระบุความเห็นของ กก.ละเมิด ว่า ทางราชการเสียหายหรือไม่ จำนวนเท่าใด มีผู้ต้องรับผิดชอบหรือไม่ จำนวนเท่าใด ฐานความผิดใด

คณะกรรมการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะที่ ๓

๑. นายประสาร สิงหเทพ (ที่ปรึกษาคณะทำงาน)

การศึกษา

นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประวัติการรับราชการ

- หัวหน้าฝ่ายคดี ส่วนสอบสวนและคดี สำนักกฎหมายและที่ดิน กรมชลประทาน
- หัวหน้าฝ่ายนิติกรรมและสัญญา ส่วนนิติการ สำนักกฎหมายและที่ดิน กรมชลประทาน

ตำแหน่งปัจจุบัน

หัวหน้าฝ่ายสอบสวน ส่วนสอบสวนและคดี สำนักกฎหมายและที่ดิน กรมชลประทาน

๒. นายปอรรถม์ แทนดี (ประธานคณะทำงาน)

การศึกษา

นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประกาศนียบัตรบัณฑิตกฎหมายมหาชน

ประวัติการรับราชการ

- นิติกร ๓ ฝ่ายสอบสวน ส่วนสอบสวนและคดี สำนักกฎหมายและที่ดิน กรมชลประทาน
- เจ้าหน้าที่ศาลปกครอง ระดับ ๖ (ชำนาญการ) สังกัดกลุ่มบริหารงานบุคคลตุลาการ และกลุ่มเสริมสร้างวินัยและคุณธรรม สำนักงานศาลปกครอง

ตำแหน่งปัจจุบัน

หัวหน้างานสอบสวน ๑ ฝ่ายสอบสวน ส่วนสอบสวนและคดี สำนักกฎหมายและที่ดิน กรมชลประทาน

๓. นายศุภมิตร วงศ์ทวีทอง (คณะทำงาน)

การศึกษา

นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ตำแหน่งปัจจุบัน

หัวหน้างานสอบสวน ๓ ฝ่ายสอบสวน ส่วนสอบสวนและคดี สำนักกฎหมายและที่ดิน กรมชลประทาน

๔. นายสรประดิษฐ์ สุขสวัสดิ์ (คณะทำงาน)

การศึกษา

นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประวัติการรับราชการ

- นิตินร ๓ กองการเจ้าหน้าที่ กรมประชาสัมพันธ์ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม
- นิตินร ๔ ส่วนบริหารงานบุคคล สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
- นิตินร ๕ ฝ่ายสอบสวน ส่วนสอบสวนและคดี สำนักงานกฎหมายและที่ดิน กรมชลประทาน

ตำแหน่งปัจจุบัน

หัวหน้างานสอบสวน ๒ ฝ่ายสอบสวน ส่วนสอบสวนและคดี สำนักงานกฎหมายและที่ดิน กรมชลประทาน

๕. นางสาวสุปัญญา หลีตระกูล (คณะทำงานและเลขานุการ)

การศึกษา

นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยทักษิณ

ตำแหน่งปัจจุบัน

นิตินร ฝ่ายสอบสวน ส่วนสอบสวนและคดี สำนักงานกฎหมายและที่ดิน กรมชลประทาน

๕. นางสาวอมรรัตน์ เพชรกรด (ผู้ช่วยเลขานุการ)

การศึกษา

นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ตำแหน่งปัจจุบัน

นิตินร ฝ่ายสอบสวน ส่วนสอบสวนและคดี สำนักงานกฎหมายและที่ดิน กรมชลประทาน